Թիւ 1689 Կ. ՊՈԼԻՍ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 – 3 ՅՈՒՆՎԱՐ 1906 18 ԶԱՐԼԳԱՀԷ 1324 – 21 ԳԵՁԱՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1322

Journal Armenien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթա Ալի Ճառաէ-ի, 38
Խմագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنيجه يومى و سياسى غزته در
صاحب امتيازى: ارمانس فريد
ادارهخانهسى: باب عالى جادهسنده نومرو ۳۸

ԳԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ԿԱՆԽԻԿ	Ֆարեկան	Վեցամսեայ
Գալոց համար	80 գր.		50 գր.
Գաւառներու համար	108 »		60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.		18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տող 5 գրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՌ Վ.ԾԸՐԱԳ. Հ. ՀԱՅՑՈՒՆԻ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Յիսուս երբ իր մօրը այցելութիւն կուտար ստէպ, Առաքեալք եւս իրենց թողած տանց այցելութիւն չէին տար երբեք։ Ես ըսեր եմ՝ և կ'ըսեմ, թէ Առաքեալք իրենց տուներին, կիներին ուրացած չէին իսկոյն, Յիսուս Վարդապետին պէս իրենք ալ այցելութիւն կուտային իրենց տանց, թէեւ Աւետարանաց մէջ բաց յայտնի գուցուած չէ՝. բայց ձեր վարկածն ալ Աւետարաններէն չէք կրնար ցուցընել։ Մինչ մեր ըսածը յոյժ բնական ըլլալով ապացուցութեան բնա՛ւ կարօտ չգտնուիր, ձեր վարկածը բոլորովին անսովոր ըլլալով պէտք էր որ ապացուցութեամբ հաստատէիք։— Ասոր կը կցէք «զքորս կանայս»ի խընդիրն ալ, զոր ամբողջութեամբ կ'օրինակեմ հոս, չփոթութեան՝ անհասկացողութեան տեղի չտալու համար. «Բողոքեր ըրի եւ՝ կ'ըսէք՝ առաքելոց «զքորս կանայս» միասին չրջեցուցանելու խրատելն ալ զոր կը ցուցընէին ինձ ընդդիմախօսներէս երեքը, և ուսկից Սուրբեանն Լեգ. հրատարած կը թուի իր Զ. յօդուածին մէջ, ուր Մէկ Ագիւղի ծերունին կը շարունակէ պահել իր տարապայման հաստատամտութիւնը։ Նախ կը չքմեղէ ստորակէտին յաւելուածը «քոյրեր, կիներ», պատճառելով՝ թէ իր «անձնական բացատրութեանց», ո՛չ թէ բնագրին մէջ աւելցուցեր է կէտը։ Բայց Տ. Հայր, այն որ բնագրին մէջ մտնելով «աղաւաղում» պիտի գործէր, նոյնին այնքարտար բացատրութեան մէջ մտնելովը՝ տարբեր արդիւնք չտար կարծեմ։ Յետոյ կը պահանջէք տակաւին՝ որ «զքորս կանայս» ամուսին հանկամ, չնայելով որ այդ բացատրութիւնն Առաքելական լեզուին մէջ բնաւ ձեր իմաստը չունի, ... և հաւանիմ Հ. Աւետիքեանի ու ձեզ՝ թէ Պողոսի (Պետրոսի՝) չրջեցուցածը իր կինն էր։ Ինչպէս կը տեսնէք, մտքի սպանութիւնն է կը պահանջէք ինձմէ. բայց այդ մեծ զոհին համար խորհելու ժամանակ չնորհեցէք ինձ...։»— Զէ՛, բարի Հայր, մի՛ սպանէք ձեր միտքը, ոճրագործ կ'ըլլաք. եւ այդպիսի մեծ եղեռնական զոհաբերութիւն խնդրած չեմ ձեզմէ. այսինքն յաւակնութիւնն ունեցած չեմ պահանջելու՝ որուն իրաւունք ալ չունիմ՝ որ իմ լոկ խօսքերս անտրամաբան կոյր հաւատք ընծայէք, առանց ապացուցութեանցս վաւերականութիւնը կշռելու և դատելու. բայց կը պահանջեմ որ ճշմարտութեան փաստին անսաք համազուրք։ Առ այս ժամանակ կ'ուզէք խորհելու, եւ ձեզի ժամանակ չպիտի տամ, հիմա՝ անմիջապէս քիչ մը վարը՝ Ս. Գիրքէն այնպիսի փաստ մը պիտի ներկայեմ, որ բնաւ տարակոյս չվերցներ, և եթէ դուք ալ անկեղծ ըլլալ ուզէք, պիտի ընդունիք թէ եկեղեցւոյ սկիզբէն Առաքելական պաշտօնեայներ կային՝ որ ամուսին=կիներին հետերնին կը պտցընէին անքաժան։ Բայց կարգաւ երթանք։—Կ'ըսէք թէ «զքորս կանայս»ի անձնական բացատրութեանցս մէջ՝ քոյրեր, կիներ՝ ստորակէտով բաժնելս բուն իսկ բնագիրը բաժնել՝ աղաւաղել է։ Դէշ կը հասկնաք՝ սիրելի Հայր իմ խօսքս, կամ ես աղէկ չեմ կրնար կոր միտքս հասկցընել։ «Զքորս կանայս»ը ես ի՛նչպէս կրնայի հասկնալ նէ՝ այնպէս ներկայացուցած եմ, և ապիկայ ո՛չ մէկ անհատի կողմէ կրնայ բնագրի աղաւաղում ըսուիլ։ Թարգմանութիւն չէր ըրածս, իմ իմացածս բացատրել էր, բնագիրն ալ քովը դնելով՝ առանց ստորակէտի։ Ասանկ ալ ըլլալով հանդերձ Հ. Գաբրիէլ Աւետիքեանի՝ այն ջերմեռանդ Հռոմէական մեկնիչին յիշատակին ալ մուր քսած չեմ. ըսած չեմ թէ Հ. Գաբրիէլ ալ համամիտ է իմ իմացածիս. այլ ըսեր եմ թէ՝ Հ. Գաբրիէլ ըսեր է որ եղեր են արդէն իմ իմացածիս պէս իմացողներ. «Կղեմէս Աղեքսանդրացի՝ յայսմ բանէ առաքելոյն ցուցանէ թէ ունէր նա (Պետրոս) կին կենդանի, թէպէտեւ ոչ առնքն պակէր. իսկ այլ առաքեալք առ իւրեանց ունեին զկանայս իւրեանց իբրեւ զքոյր»։

Այնուհետեւ կուգաք եզրակացընել ու կ'ըսէք. «Բոլոր աս ըսուածներուն եզրակացութիւնն է՝ թէ պատմական ստուգութիւնը սիրողաց համար՝ անամուսին եկեղեցականութիւնը Յիսուսադիր սահման մ'է, գործադրուած բոլոր Առաքելական Եկեղեցիէն, և թէ չկայ Նոր Կտակարանին մէջ դէպք մը կամ ակնարկութիւն մը որ հակառակի ասոր»։ Սակայն, սիրելի Հայր, ձեր այս ըսածին դէմ ընդդէմ հակառակը կը տեսնեմք Աւետարանաց մէջ. Դիրքերուն մէջ ամենեին սահմանուած կանոնուած հրամայուած չէ թէ Եկեղեցւոյ պաշտօնէութիւնը՝ գլխէն մինչեւ ոտքը՝ պէտք է հարկաւորաբար անկին ըլլայ. և Ս. Պողոս բացէ ի բաց կ'արգելու գիրքերուն մէջ յայտնապէս չգրուած բան մը ընդունիլ. «Մի՛ ինչ առաւել քան զգրեալսն իմանալ» (Ա. Կորնթ. Դ. 6)։ Ի՛նչ խնդրոյ մէջ պէտք չէ մենք կարծ ի կարծ ընթանամք, ոչ ալ Գիրքին խօսքերը՝ բառերը քաշկռտելով հեռուութենէ ի հեռուութիւն վազվրտելով նոր բանաձեւեր ստեղծեմք, և անոնց վրայ ուրիշներու հաւատքը պահանջեմք։ Դուք միայն «Որ ո՛չ ասեայ զկին իւր» և «Ամուսիկ մեծ թողամ զամենայն» խօսքերէն հետեւութիւն կը հանէք որ Քրիստոսի Առաքեալք ստիպուեցան Քրիստոսի խօսքէն և թողին իրենց կիները. լա՛ւ, ատանկ թող ըլլայ. բայց ադէկ ի՞նչ կ'ելնէ. ատիկայ չա՞մ չա՞մ պիտի նշանակէր թէ Եկեղեցւոյ վերին պաշտօնեայք՝ Առաքեալք և անոնց յաջորդ եպիսկոպոսունք անկին ըլլալու էին, իսկ այլ պաշտօնէից վրայ այդպիսի հարկ մը չպիտի աւելնար անկին ըլլալու։— Նոր Կտակարանին մէջ ակնարկութիւն մ'անգամ չկայ կ'ըսէք պաշտօնէութեան հարկաւորաբար անկին ըլլալու սահմանին հակառակող. բայց դուք դէշ կը փնտռէք՝ Հայր պատուական, Նոր Կտակարանին մէջ, անոր համար չէք գտներ. և որովհետեւ կը փափաքիք որ չգտնուի, ՉԿԱՑ կ'ըսէք, մինչ եթէ անդամ մը ուշի ուշով խուզարկէիք՝ պիտի գտնէիք։ Հիմայ եթէ հաճելի ըլլայ ձեզ՝ ես առաջնորդեմ առ այդ. Նոր Կտակարանին մէջ յայտնէ անուանէ յիշատակուած զոյգ մը առաքելական ամոլներ երեւան բերեմ, երկիկ մը և կնիկ մը, որ Հռոմէն Կորնթոս, Կորնթոսէն Եփեսոս, Նորէն Հռոմ և ուրիշ չեմ գիտեր ուր տեղուանք կը շրջէին անբաժան ի միմեանց։ Պողոսի՝ զոր գործակից էին. ասոնք տուներնին՝ «առանին եկեղեցի» ունէին, որու հովիւն էր երիկը։

Ասոնք են Ակիւլաս Պոնտացի և իր կինը Պրիսկիղա, որ Իտալիա կը բնակէին, և Հռոմայ առաջին Քրիստոնէից յարած էին։ Ասոնք Իտալիայէն Կորնթոս եկան, երբ Կղոդիոսի հրամանաւ Հրէայք արտաքսուեցան Հռոմէն, ուր նոյն տեղն Պողոս Առաքեալ ալ եկաւ Աթէնքէն, և որովհետեւ Ակիւղաս և Պողոս խորանկար՝ արուեստակից էին միմիանց, երկու տարի մէկտեղ վրանագործութեամբ ապրեցան՝ մէկտեղ բնակելով։ Ժողովարանին մէջ չաբաթ օրերն ալ քարոզելով (Գործ. ԺԸ. 1-4), եւ ետքէն Պողոսի հետ Եփեսոս գացին, ուր մնացին Ակիւղաս և Պրիսկիղա, և Պողոս մենակեցաւ Երուսաղէմ, այն ատենն էր որ Ապողոս Եփեսոս եկաւ, և Ակիւղաս և Պրիսկիղա զինքը քովերնին առին, և ուսուցին անոր Տէրոջը ճըշմարիտ ճամբան (Գործ. ԺԸ. 24-26), և այնուհետեւ գնաց Պողոսի յարեցաւ Ապողոս և անոր գործակիցն եղաւ Քրիստոսի ծառայութեան մէջ մինչեւ ի վախճան։ Ակիւղաս և Պրիսկիղա կ'երեւի թէ ետքերը վերստին Հռոմ դարձան, ուր իրենց առանին եկեղեցի կազմեցին, որոնց յատուկ ողջոյն կը գրէ Պողոս Հռոմայեցւոց Թուղթին մէջ. «Ողջոյն տաջիք Պրիսկեայ (կամ Պրիսկիղայ) և Ակիւղեայ գործակից իմոց ի Քրիստոս Յիսուս, որք ընդ անձին իմոյ զիւրեաց պարանոցս մատուցին, զորոց ոչ ես միայն գոհանամ, այլև ամենայն եկեղեցիք հեթանոսաց. և առանին եկեղեցւոյն նոցա» (Հռոմ. ԺԶ. 3-5)։—Զգիտեմ թէ Պողոս ասոնց ըսե՞ր էր «Նմանողք ինձ եղերուք», զրուցուած չէ նաև թէ ասոնք ժուժկալութեան ուխտ ըրե՞ր էին, հրաժարած էին իրենց ամուսնական կանքէն, բայց այս ստոյգ է որ մինչեւ վերջը անբաժան՝ մէկտեղ կը բնակէին, մէկտեղ կը շրջէին։ Ասանկ մէկ հատիկ օրինակ մը՝ նմոյշ մը ցուցուած Նոր Կտակարանին մէջ, որ ապացոյց է թէ եկեղեցւոյ սկիզբէն Առաքելական ամուսնաւոր պաշտօնեաներ կային, և այս պաշտօնեայք կիներնին հետերնին կը պտցընէին իրենց Առաքելական շրջանին մէջ, ինչպէս Ս. Պողոս ալ ըսեր էր թէ ուրիշ Առաքեալներ՝ եղբայր կիներ, կամ՝ եղբայր և կիներ կը պտցընէին հետերնին։ Կը տեսնէ՞ք՝ Հայր պատուական, միտքերնիդ սպանեցէք չեմ ըսեր, արեւու պէս փայլուն ապացոյց մը կը ներկայեմ, և կը պահանջեմ որ Առաքեալներն ալ հետերնին քոյրեր, կիներ կը պտցընէին ըսելուս հաւատաս և չտարակուսիս այս մասին։ Այստեղ բացատրելու կէտ մը կայ՝ որ իրար հակնանք։ Երբ ես կ'ըսեմ և կը պնդեմ թէ Առաքեալք կամ առաքելական պաշտօնեայք ամենեի՛ն իրենց կիներնին չէին, չարտաքսեցին, չուրացան, և իրենց պաշտամանց ժամանակ այցելութիւն կուտային իրենց տանց, քոյրերնին, կիներնին հետերնին կը պտցընէին, եւն. ըսել չեմ ուզեր թէ ասոնց ամէնքն ալ անոնց հետ ամուսնական յարաբերութեանց մէջ էին. անանկ ալ ըլլային նէ՝ սուրբ էր իրենց այս յարաբերութիւնք, զի «Պատուական է ամուսնութիւն ամենեւին, և սուրբ անկողինք» (Եբր. ԺԳ. 4)։ Կըրնայ նաեւ հաւանական տեսնել որ անոնցմէ ոմանք կամ շատեր հրաժարած ըլլան «ինքնայօժար» այդ յարաբերութիւններէ, թէեւ ո՛չ այս ո՛չ այն կըրնայ հաստատուն փաստերով ապացուցուիլ. մեր ըսածն և ըսել ուզածն այս է թէ՝ Յիսուս Վարդապետ հարկաւորաբար անամուսին չսահմանեց եկեղեցականութիւն։ Եկեղեցւոյ մէջ սկիզբէն ի վեր ամուսնաւոր եկեղեցականներ կային ու կը կենային։ — Կը խոստովանիմ եւս՝ և ուրիշներ՝ թէ կամաւորապէս ամուրի անկին եկեղեցականներ ալ կային սկիզբէն ի վեր՝ խառն ընդ ամուսնաւորս, բայց հարկաւորաբար բոլոր կղերը անկին ըլլալու կանոն չկար՝ և ըսեր ենք թէ ատիկայ Մեծին Հռոմայ Աթոռակալներուն հնարքն է։ Ասոր ի պատասխան՝ կ'ըսէք թէ Ձեր քննադատներուն յայտնած գաղափարներուն նայելով՝ Հռոմայ Եկեղեցին »Ինքն կը լինի եկեղեցական նուիրապետութեան կազմակերպիչը... ինքն է հեղինակ և միւս եկեղեցեաց աւանդող՝ ամուրի կղերին և այն ամէն բանի՝ որոց առաքելականութիւնը կ'անդիտանայ բողոքականութիւնը, և եկեղեցւոյ մը կազմիչ բոլոր այդ ատաղձն անոր ընծայելը՝ հոմանիչ է զայն միւս եկեղեցեաց հիմնադիր դաւանելու. ո՛չ, բարեկամներ, կը չափազանցէք դուք, մանաւանդ թէ ատով կը խախտէք Հայ. եկեղեցւոյ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»։—Ասցողակի ըսելով թէ Հայ. Եկեղեցւոյ Առաքելականութիւնը չատ ամրակուռ է. անիկայ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆ Է. հետեւաբար և անխախտ. կուզամք ըսել թէ մենք երբէք այնպիսի դիրք մը ընծայած չենք Հռոմայ, որով նա երեւի իբր հիմնադիր՝ օրէնսդիր և պատգամատու այլոց եկեղեցեաց, մենք Հռոմայ Աթոռակալները՝ Հռոմայ Հայրապետ միայն կը ճանչնամք, և միւս Առաքելական եկեղեցեաց Հայրապետներուն վրայ ամենեւին առաւելութիւն մը ունեցած ըլլալ չենք գիտեր։ Կրնաք այս մասին Հայ. Եկեղեցւոյ հաւատքը կարդալ մեր Քննական Կրօնագիտութեան մէջ (Բ. տիպ. էջ 667-820), և երբ կ'ըսենք անկին ամուրի կամ կուսակրօն եկեղեցականութիւնը Հռոմի հնարքն է, ըսել չենք ուզեր թէ նա իբր հիմնադիր եկեղեցեաց՝ այլոց եկեղեցեաց աւանդած և հրամայած է պահել իրեւ կանոն, Հռոմ՝ ինք իր մէջ պահելու համար հնարած է այդ և թէեւ յաւակնոտութեամբ այլոց եկեղեցեաց ալ ընդունել տալու ջանացած է, բայց անոնք «Թագուհի եկեղեցեաց»ին վրայ գաղափար չունենալով ընդունած չեն զայն, ինչպէս վերջերս հրատարակած անսխալութիւնն ու անարատ յղութիւնն ալ մերժեցին։ Ասիկայ ըրին Տիեզերական ընդհանուր եկեղեցւոյ հին դարերու մէջ ըրածին հետեւելով, որով Զատկի տօնին, Ապաշխարութեան և Հերետիկոսաց մկրտութեան խնդրոյ մասին Հռոմայ վճիռները մերժեցին ժողովներով։

Առ այժմ կարծեմ կը բաւէ այսչափը։

ՍԱՀԱԿ ՔՀ. ՏԷՐ-ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Orpukoj, 11 Դեկ.

Պ.Ս.Ջ.

ՎԱՏԻԿԱՆ

(ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ)

Կոստանդիանոսի սրահը յարկաբաժնին մէջ գտնուածներէն ամենամեծն է, և Ռափայէլ ուզեց որ այդ սրահը ամենէն գեղեցիկը ըլլայ, բայց մասնաւոր ցուրտ ձեռքը թոյլ չտուաւ անոր վրձինին՝ որ զայն ամբողջացնէ։ Ռափայէլի ձեռքէն ելած են սակայն՝ Արդարութեան և Գթութեան մոգիկ նըկարները։ Յուլիոս Բ.ի մահուանէն վերջը կղեմէս Մէտիչեան՝ Ռոմանոս նկարչին յանձնեց այդ սենեկին աւարտումը։

Առաջին պատին վրայ նկարուած է Հաչին Նրեւումը Կոստանդիանոսի զօրաց, որոնք վհատած էին իրենց զօրավարին և Մաքսենտիոսի կայսեր միջեւ մղուելիք պատերազմին յաղթութեան յոյսէն։ Ուստի Կոստանդիանոս կը դիմէ իր հօրը պաշտած Քրիստոնէից Աստուծոյն։ Յորեկ ժամանակ, արեգակէն վեր, կը տեսնէ նա խաչին նշանը և գիր վրան թէ՝ «Այսու յաղթեսցես»։

Այնկողմանն որմնախորշին մէջ՝ Եկեղեցւոյն և Յաւիտենականութեան երկու այլաբանական պատկերաց մէջտեղ կեցած է Ս. Պետրոս։ Զախ կողմը՝ Ս. Կղեմէս Ա. Նստած ժուժկալութեան և գթութեան մէջ, չգիտցուիր թէ ինչո՞ւ համար Ռափայէլ զարտուղեցաւ այդ պատկերը իւղաներկ ընելով՝ փոխանակ ջրաներկի։

Երկրորդ պատին վրայ, նկարուած է Կոստանդիանոսի պատերազմը Մաքսենտիոսի դէմ, Հռոմայ մօտ Միլուեան կամուրջին վրայ (Փոնթէ Մոլլէ), ուր Մաքսենտիոս չարաչար յաղթուելով՝ մեծ մասը իր զօրաց Տիբերիս գետին մէջ խեղդուեցաւ, և ինքն ալ տագնապով փախած ժամանակ - երիվարովը ի միասին գետը կ'իյնայ կը սատակի (312)։ Զախ կողմը Ս. Սիլվեստրոս բոլորուած է հաւատքէն ու կրօնքէն. ալ կողմը Ս. Ուրբանոս Ա. Արդարութեան և Գթութեան մէջ բազմած։ Այս նկարը Ռափայէլի վրձինին վերջին գործը եղած է։

Երրորդ պատին վրայ՝ Ս. Յովհաննէս Լատիրանոս եկեղեցւոյն մէջ, Ս. Սիլվեստրոսը Կոստանդիանոսին Մկրտութիւնը կը կատարէ։ Կայսեր հետեւորդաց մէջ կը նշմարուի նաև Ռափայէլի մտերիմ բարեկամը Կաստիլիոնի Բաղտասար կոմսը պճղնաւոր պատմուճանով և գլուխը գդակ մը դրած։

Պուէտին ու նկարչին խանդը ժամանակագրութեան հետ գործ չունի, բաւական է որ իրենց Նպատակին հասնին։ Աշակողմեան որմնախորշին մէջ՝ խոհեմութեան ու խաղաղութեան մէջտեղը, Ս. Ռոմանոսն է, ինչպէս ձախակողմեանին մէջն ալ Ս. Լեւոն Ա. Անմեղութեան ու ճշմարտութեան մէջ նստած։

Չորրորդ պատին վրայ, Կոստանդիանոս Ս. Պետրոսի հին տաճարին մէջ Սիլվիստրոս Ա.ի կը յանձնէ Հռոմ քաղաքը։

Որմնախարիսխը զարդարուած է սիւնադրիներով, զոր յորինած է Ռափայէլ Դել Կոլլէ։ Ջենքերը և զինանշանները Մէտիչեանց են։ Կոստանդիանոսի կենաց տեսարանները հեղինակութիւնք են Փրանչիսկո Փեննիի՝ Յուլիոս Ռոմանոսի ստուերագծերը իրեն օրինակ առնելով։ Յատակը այդ սենեկին հին խճանկարով չինել տուած է Պիոս Թ. 1851ին։

* *

Վատիկանի նկարներու Դահլիճը։— Այս թանգարանը որ չորս սրահներու բաժնուած է, հիմնեց Պիոս Է. Պապը, որ թէեւ բաղդատմամբ Վատիկանի ուրիշ թանգարանաց հազիւ թէ յիսունի չափ ջրանկար ունի, բայց չատ ճոխ է առաջնակարգ գլուխ գործոցներովը։

Ա. Սրահի մէջ կը գտնուի Լէօնարդօ Դավինչիի Ս. Հերոնիմոս, աշխարհիկ փորձութիւններէն տառապող Լատին Եկեղեցւոյ վարդապետաց ամենամեծ գիտնականը։ Միքէլ Անճէլօ, Ռափայէլ, Վինչի Իտալիոյ և բովանդակ աշխարհի գեղարուեստից երեք աննման մտքերը, համաբաւ այսպիսի մթնոլորտի մը մէջ կ'ապրին, ուր երբէք ոչ մէկ դարու միտքը, պիտի չկրնայ հասնիլ որովհետեւ անոր պիտի պակսի Թոսկանացւոյն վեհութիւնը, Ուրբինացւոյն գունոց հրաշալի խառնուրդը և Փլորենտացւոյն նկարներուն մէջ մուծած գեղեցկին սկզբունքները։ Ուշադրաւ են նոյն սրահին մէջ գտնուած Երկրպագութիւն Երեք Մոգուց և Յիսուսի Ընծայումն ի Տաճարն նկարները, ինչպէս նաև Հաւատքը, Սէրը և Յոյսը, որոնց չորս կողմերը ոգիներ կան իրենց խորհրդանշաններովը։

Երկրորդ սրահը։— Ինչպէս որ Միքէլ Անճէլօ Սեքստեան մատրան մէջ, բնդհանրական դատաստանը իբր յուշարձան մը կը թողուր իր բեղուն վրձինին, այսպէս ալ Ռափայէլ նկարներուն այդ դահլիճին մէջ, իբր դէխոյ և գլուխ գործոց իր բազմաթիւ նկարներ։

Երրորդ սրահը։— Ինչպէս որ Միքէլ Անճէլօ Սեքստեան մատրան մէջ, բնդհանրական դատաստանը իբր յուշարձան մը կը թողուր իր բեղուն վրձինին, այսպէս ալ Ռափայէլ նկարներուն այդ դահլիճին մէջ, իբր դէխոյ և գլուխ գործոց իր բազմաթիւ նկարներ։

Չորրորդ սրահը։— Ինչպէս որ Միքէլ Անճէլօ Սեքստեան մատրան մէջ, բնդհանրական դատաստանը իբր յուշարձան մը կը թողուր իր բեղուն վրձինին, այսպէս ալ Ռափայէլ նկարներուն այդ դահլիճին մէջ, իբր դէխոյ և գլուխ գործոց իր բազմաթիւ նկարներ։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(78)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԺԹ.

ՄՕՆԱ ԵՒ ԼԻԱՄՈՔԻ

Շոգենաւը այսպէս հասաւ մինչեւ հեռաւոր փարոսին առջեւ, ուր երբ բոլորովին անյայտացաւ, Մօնա Լիամօքիի դառնալով,

—Սիրելի Լիամօքիս, ըսաւ, հիմա հիւրանոց վերադառնանք, ուր տիկին Դքսուհին կ'սպասէ մեզ. այլ եւս ոչ օք ունինք այս ընդարձակ քաղաքին մէջ բաց ի ազնիւ Դքսուհիէն որ ամէն բան է մեզ համար։

—Այո՛, յարեց Ճաքոնուհին, վերադառնանք։ հիմա Դքսուհին միս միայնակ նեղուած պէտք է ըլլայ։

—Ի՛նչ ազնիւ կին, ազնուականութիւնը կը փայլի վրան։

—Բրոջ մը կամ մօր մը չափ կը սիրեմ զինքը։

—Ես ալ նոյնպէս, հօրս մեկնումին պահուն միշտ Դքսուհիին հեռանկարովը մխիթարուեցայ, զայն զօրավիդ մը կը զգայի ինձ։

Արեւը մարը մտած էր այլ եւս ու քարտէզը կամաց կամաց մթնալ կ'սկըսէր, երբ երկու աղջիկները վերջին ակնարկ մը եւս ուղղեցին Ֆրէտէրիկ շոգենաւին ստուերին ետեւէն ու թեւ թեւի տուած Վիլհէլմ կազէօղ հիւրանոցը վերադարձան։

Ի.

ՋՈՒՐԻ ԵՐԿՈՒ ԱՌՈՒԱԿՆԵՐ

Տը Լառօշ Սօնաի դքսուհին, դեռ չէր կրցած հանդարտեցնել յուզումն ու բուռն զայրոյթը՝ Լուկի իրեն յանձնած դառն պաշտօնին համար։ Հեռուէն հեռաւուռ եղած էր երկու աղջիկներուն իրենց հօր հետ առանձնանալու տեսարանին և մտքովը սկսած էր ցաւիլ առնոց երկուքին ալ միամտութեանը վրայ, որոնք ոչ միայն խաբուած էին Լուկէն, այլ և խաբած էին նաև իրենց հոյակապ հայրերը՝ երկու մեծ դիւանագէտները, որոնց իւրաքանչիւրը անշուշտ հաւատալ սկսած էր թէ իր աղջիկը միայն ճշմարիտ կինն է Տուրանի։

Ասոնց վրայ քանի՛ մտածէր, զայրոյթը ա՛լ աւելի կը սաստկանար ուշիմ դքսուհիին որ կատաղութեան նոպայէ մը բռնուած երեւոյթի կ'ստանար հեռզհետէ, ամէն անգամ որ անծանօթի մը յանձնելու համար Լուկի իրեն տուած նամակին վրայ նայէր։

Յուզում, վրէժխնդրութիւն, զայրոյթի փոփոխակի շրջան կ'ընէին խեղճ կնոջ սրտին մէջ որ չէր գիտեր Լուկի ո՛ր ոճիրին համար զայն պատժել։ Եղեռնական նամակը մանաւանդ, զոր Դեղին Դիմակաւորներու պետը գրած ու իրեն ստորագրել տուած էր, ծանր բեռ մը էր խղճին վրայ, զոր որոշեց պահ մը պատռել ու զայն ստանալու համար ներկայանալիք անձը դուրս վերցնել։ Եւ սակայն իր սիրական ամուսինը՝ Լիւսիէնը կար Լուկի ճիրաններուն մէջ, որ կ'սպիպէր զինքը ամէն կարգի ստորութեան զլխանելու։

Դքսուհին իր մանանանեակը առանձնացած՝ այս յոյզերով կը տարուբերէր, երբ դրան զարնուիլը լսեց։ Ակամայ, սարսուռ մը զգաց երակներուն մէջ և մեքենաբար «մտե՛ք» ըսաւ։

Իսկոյն ներս մտաւ անծանօթ երիտասարդ մը ու արձանի նման տնկուեցաւ առջեւն։ Դքսուհին խորազնին ակնարկ մը ուղղեց նորեկին վրայ, որուն դէմքին կոճակներուն վրայ բացայայտօրէն նշմարեց խորաքանդակ նըկարը դիմակի մը։ Տարակոյս չկար, ասիկա ան մարդն էր որուն համար Լուկ ըսած էր թէ նամակը ստանալու պիտի գայ, ուստի գիտնալով հանդերձ մարդուն ինքնութիւնը, գէթ անկէ նոր լուսաբանութիւն մը ստանալու յոյսով սիրալիր դէմք մը առաւ ու կնոջական ամբողջ հրապոյրին կոչում ընելով,

—Նստէ՛ք, ըսաւ, այնպիսի մտերմութեամբ մը, որուն պիտի չկրնար դիմադրել ամէնէն անզգայ ու քար սիրտն անգամ։

Մարդը սակայն փոխանակ կարեւորութիւն ընծայելու Սառայի կանացի էնթրիկներուն, արձանի պէս կանգնած մնաց տաքի վրայ միշտ սպասողական դիրքի մէջ։

Սառա անդամ մըն ալ ժպտեցաւ ու նոյնքան մտերմաբար կրկնեց նստելու հրաւէրը, բայց նորեկը այս անգամ ալ անշարժ մնաց։

Պահ մը այնպէս ենթադրեց թէ մարդը խօսածը չհասկնար, ուստի փոխելով ընթացքը,

—Ի՞նչ կ'ուզէք, հարցուց ժպտագին։

—Վարպետը, հրաման ըրաւ որ, պատասխանեց անծանօթը, գամ նամակ մը ստանամ ձեզմէ։

Սառա գոնէ քիչ մը լուսաբանութիւն ստանալու դիտումով տարբեր հանգամանք մը տուաւ խօսքին ու որպէս թէ ինքն ալ մտերիմներէն ըլլար Դեղին Դիմակաւորներու պետին,

—Սխալ մը չգործուի սակայն, ըսաւ, ինչէ՞ն գիտնամ որ դուն վարպետին ըսած մարդն ես։

Անծանօթը անմիջապէս ճաքէթին վրայի դեղին կոճակին տարաւ ձեռքը։

—Եւրոպական գործարանները միլիոններով կը ձուլեն այդ դեղին կոճակներէն, յարեց Սառա, զորս կրնայ մարդ ուզածին պէս գործածել։

Անծանօթը միշտ լուռ մնալով՝ յայտնի սրամեղութեամբ վեր սոթթեց բազուկը ու դաստակին վրայ կապոյտ գոյնով նկարուած դիմակ մը ցոյց տուաւ։

Ալ առարկութիւն չէր մնար, Սառա ուրիշ դարձուածքի մը սկսելով,

— Դիտէ՞ք ինչ բանի պիտի գործածէք այս նամակը, ըսաւ։

—Ատիկա գիտնալը ինձ չպատկանիր, պատասխանեց մարդը, ես միայն վարպետին հրամանները կը կատարեմ։

—Վարպետդ ալ գետնին տակն անցի, դուն ալ, ըսաւ դքսուհին մրաքէն, ու նկատելով որ զուր ժամավաճառութիւն է Լուկի այս մարդիկներէն բայատարութիւն սպասելը, նամակը յանձնեց ու ճամբու դրաւ զայն։

(Շարունակելի)

բուն՝ յետագայ սերունդին կ'աւանդէր Քրիստոսի այլակերպութիւնը։ Այս նը-կարը Ռափայէլ գաղղիայ Նորբոնա Մայր եկեղեցւոյն համար չինեց, բայց Ցուլիոս Մեծիչեան կարտինալը, որ յետոյ պապ եղաւ Կղեմէնտ Է. անուամբ, չուզելով որ Հռոմ տիեզերական նկարչին այդ ամէնէն կատարեալ մէկ գործէն զրկուի՝ նոյն քաղաքին մէջ փոխադրել տուաւ զայն։ Նաբոլէոն մեծի Եւրոպայէն տարած անհամար կողոպուտներու մէջէն էր նաև այլակերպութեան նկարը որ մինչեւ 1815ին Լուվրի Թանգարանը մնաց։ Օր մը, Ֆոնթենը-պլոյի կալանաւորը, Պիոս Է. պապը, Լուվրի պալատը պատելու ատեն, Տրենոն՝ Թանգարանին տեսուչը պարծենկոտ դիմօք պապին ըսաւ թէ՝ «այս բոլոր հրաշակերտները Իտալիայէն եկած են», պապն ալ հեգնական ժպիտով մը պատասխաներ է. «Յաղթութիւնը բերէ է զանոնք Իտալիա, յաղթութիւնը հիմա ալ հոս բերաւ, ով գիտէ թէ նոյն յաղթութիւնը դեռ ուր պիտի տանի»։ Այլակերպութեան նկարը երկու մասի կը բաժնուի. վերը կը ներկայացնէ Քրիստը՝ որ Թափոր լերան վրայ կը պայծառակերպի և ուր Մովսէս և Հեղիաս ապիտակաթոյր ամպերէն վար կ'իջնեն՝ յաւիտենական գաղտնիքներու վրայ ճառելու համար։ Վարը դիւահարին բժշկութիւնն է, դեւը կատղած է՝ ի տես Քրիստի Նորոնոր սքանչելիքներուն։ Սրտաջարմ է Դոմինիքինոի նկարած Ս. Հերոնիմոսի հաղորդութիւնը։ Սուրբը կենաց թոչակը Ս. Եփրեմ խուրի ասորի ձեռքէն կ'ընդունի՝ բոլորովին յափշտակուած վիճակի մէջ։ Աջ կողմը կը տեսնուի Ս. Պաւլինա, Գրաքեանց ու Սկիպիոնեանց չառաւիղէն բռնուելով, լայագին ծնրադրած է՝ ուրբին ձեռքը համբուրելու ձեւի մէջ, այս նկարը գեղարուեստի հրաշակերտներէն մէկը կրնայ համարուիլ։ Հապա ինչ ըսելու է Ֆոլէնիի Տիրամօր Նկարին գեղեցկութեանը։ Այս երեւելի թերանկարը ամբողջացուց Ռափայէլը իր 26 տարուան հասակին մէջ, Վատիկանի սենեակներուն մէջ աշխատած ժամանակը և պատերէն տաշեալ աղօթքի կեցուց իր մտերիմ բարեկամը և Ցուլիոս Բ.ի սենեկապան և քարտուղար Սիկիսմոնտ Քոնդի Ֆոլիոն։ Նախոլէոն Ա.ի չհամաձայնութիւնները այս նկարն ալ փոխադրեցին ի Բարիզ. դժբաղդաբար վրան կատարուած ֆուտի փորձերուն պատճառաւ՝ մեծապէս վնասուած է։

Հ. Ս. Վ. Տ. ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ

ՀԱՄՄԷ?

Նկատելով որ՝ մէկ մեհեր նուիրողը եւ տասը հազար ոսկի պարգեւողը միշտ «բարերար» ընդհանուր ածականով կը յորջորջուին մեր մէջ, որոշուած է սահման ալ տալ «բարերար» բառին, եւ ասկի վերջը մասնաւոր ածականներ որոշել նուիրատուներուն՝ իրենց տուած գումարներուն համաձայն։

Շատ արդար է այս որոշումը և մենք իրաւունք ունինք այս տեսակ բառաբանի մը պէտք ունինք։

Բնականաբար երբէք հաւասար չափով «բարերար» չեն կրնար նկատուիլ զոյգ մը անձեր, որոնցմէ առաջինը մէհեան մը կուտայ և երկրորդը տասը հազար ոսկի։

Ասիկա մարդուս արժանապատուութիւնը կը վիրաւորէ, մանաւանդ... տասը հազար ոսկին նուիրողին արժանապատուութիւնը, երբ կը տեսնէ թէ ինք և անդին խլեզը մինոյն առաքինանի վրայ դրուած են՝ բարերարութեան հրեղինին վրայ։

Անհանդուրժելի է այս։

Արդ, այս անպատեհութեան առաջքը առնելու համար ազգս միջոց մը խորհուած է, և ասկէ վերջը

10000 ոսկի նուիրողը պիտի կոչուի «անմահ բարերար»

5000	ոսկի նուիրողը՝	«մեծ բարերար»
1000	ոսկի նուիրողը՝	լոկ «բարերար»
500	ոսկի նուիրողը՝	«բարեգործ ազն»
250	ոսկի նուիրողը՝	«կէս բարեգործ ազն»
100	ոսկի նուիրողը՝	«գառնորդ բարեգործ»
50	ոսկի նուիրողը՝	«բարի մարդ մը»
20	ոսկի նուիրողը՝	«անկի նանկ բարի մարդ մը»
5	ոսկի նուիրողը՝	«ալ գէշ մարդ մը»
1	ոսկի նուիրողը՝	«գծրբրկի բարեգործ»
Մէճիտ մը նուիրողը՝		«անկուտի բարերար»
Քառորդ մը նուիրողը՝		«չտարեմ ալ կ'ըլլար»
Տասնոց մը նուիրողը՝		«հիչ»
Բնաւ չտուողը՝		«անմահ բարերար»

Սիրելինե՛ր, կը յուսամ թէ ասկէ վերջը այս թարիֆային համաձայն կ'ընէք ձեր բարեգործութիւնները։

Միայն չեմ հաւանար թէ ինչո՞ւ Ցիսուս ըսած է տուեալը թէ՝ «Տասնոց մը և ասկի մը ուզողը հուսասար են Աստուծոյ առջեւ»

Այո՛, հուսասար են Աստուծոյ առջեւ, բայց մարդոց առջեւ ո՞չ։

Կրնամ հարիւր ի ձեռին ապացուցանել ձեզի թէ՝ ես տասնոց մը տալով հաճեմատաբար սաչի մեծ բարեգործութիւն մը ըրած կ'ըլլամ՝ քան թէ Մրսթրը Քառնէկի՝ տասը հազար ոսկի նուիրելով։

Որովհետեւ ես իմ տասնոցս կուտամ իմ անասունութիւնէս, մինչդեռ ունկիս տասը հազարը կուտայ՝ իր երկոքանկէս միլիառէն։

Բայց, մարդոց առջեւ ես ոչինչ մը եմ, ուստի «անմահ բարերար» մը (տե՛ս թարգման)։

Կը մնայ Աստուծոյ առաջքը... Ատ ալ Վերջին Դատաստանին օրը կ'իմանանք։

ԿԱՎՈՒՕՏ

ԱՐՋԱԳԱՆԳ

Թատերական։—Երէկ գիշեր Մնակեան Թատերախումբը Վարիէթէի Թատրոնը՝ մասնաւորապէս շիք ու ընտրեալ բազմութեան մը առջև, ներկայացուց հռչակաւոր մելոտրամ մը՝ Բարիզի Աղքատները, որ հակառակ իր հնութեան՝ միշտ նոր ու թարմ է իր գաղափարներով ու պատկերացուցած իրական տեսարաններով։ Բարիզի Աղքատները միշտ կան ու կը մնան աշխարհս ամէն կողմը՝ ուր միայն անուն և երկիր կը փոխեն, սակայն նոյնն են միշտ իրենց կեանքով ու հոգեբանութեամբ։ Ասոնք այն ճշմարի՛տ ու ճշմարտապէս ողորմելի աղքատներն են, որոնք առենք հարուստ ու ճոխ, բայց այսօր կարօտ թերեւս նոյնիսկ օրուան հացին, չեն կարող ձեռք կարկառել, և միշտ փայլուն դրսեւորեալի մը ներքև կը ջանան պահել իրենց ծայրայեղ թշուառութիւնը։ Զեռնոցաւոր, ըրէնկոթաւոր և սիլէնտրը գլխարկով մուրացիկներ են անոնք, որոնք աշնուականութեան տիտղոս մըն ալ ունին կցուած իրենց անունին։ Մուրալու պէտք ունին, բայց չեն կրնար մուրալ և մուրացկաններուն ալ դրամ կուտան։ Զըմրան այս օրերուն,—մանաւանդ կազանդին ու Մնունդին—ինչո՞ր չնչել այս հպարտ աղքատները, «Բարիզի աղքատները» որոնց կեանքին իրական պատկերը ներկայացուց մեզի Մնակեան Թատերախումբը երէկ գիշեր։

—

Ազգ. Հիւանդանոցին նուագահանդեսին շուրջը։—

Դեռ շատ ժամանակ ունինք Ազգ. Հիւանդանոցի նուագահանդէսին, բայց արձագանգներ կը հասնին տակաւ մեր ականջին հեռուէ հեռու։

Կը լսեմ թէ մասդրութիւն մը կայ այս տարուան նուագահանդէսը՝ թատրոնով խառն ընել, «թատերանուագահանդէսի» մը երեւոյթը տալով անոր, ինչ որ ժողովուրդին համար շատ աւելի նախընտրելի է։ Միայն նուագահանդէս մը՝ շատ սովորական դարձաւ, միայն թատրոնն ալ՝ նուազ անսովոր չէ. որով չանհեհանութիւն մը տալու համար Հիւանդանոցի ցերեկոյթին՝ լաւագոյն է երկուքը իրար խառնել՝ ջանալով իրար լրացնել տալ։ Անոնք որ չեն ախորժիր լոկ նուագահանդէսէ՝ թատրոնին խաթերը համար կրնան ըմբոշխնել երաժշտութիւնը, և փոխադարձաբար։ Արդէն նուագահանդէս մը իր բոլոր հմայքը կը կորսնցնէ՝ վրայէ վրայ դիզուած խուռն բազմութեան մը մէջ, ինչպէս կ'ըլլայ ամէն տարի մեր Հիւանդանոցին նուագահանդէսը, ուր մարդ քրտնելէ զատ ոչինչ կ'ընէ։

Ուրիշ աւելի կարեւոր արձագանգ մըն ալ՝ Հիւանդանոցի նուագահանդէսն՝ որ բաւական հեռու է դեռ։

Այս տարուանին գլխաւոր cloն պիտի կազմեն այն զոյգ մը Դում Գաբրուցի ջնորհալի դաշնակահար օրիորդները որոնց վրայ շատ խօսուեցաւ անցեալ տարի այս սիւնակներուն մէջ իսկ։

Ինչպէս կը յիշէք, անցեալ տարուան նուագահանդէսին յայտագրին պատրաստուած միջոցին, մայր մը՝ իր զոյգ մը 13-14 տարու աղջիկներով ներկայացած էր Մարթէն էֆ. Յակոբեանի, որուն յանձնուած էր յայտագրին պատրաստութիւնը։

—Աղջիկներս դաշնակ կը զարնեն, ըսած էր մայրը, և կը փափաքին այս տարուան նուագահանդէսին մասնակցիլ։

Մարթէն էֆ. յայտարարած էր թէ յայտագիրը պատրաստուած էր արդէն, և չպիտի կրնար ցաւ ի սիրտ անոնց փափաքը գոհացնել։

Բայց զոյգ մը պզտիկ աղջիկները սկսած էին արտասուելից աչքերով աղաչել, և մայրերնին ալ վրայ կուտար։

—Ո՞ւր սորված էք դաշնակը, հարցուցած էր Մարթէն էֆ.։

—Գումգաբու.

—Ի՞նչ կը զարնէք։

—Քոյրս Շորէն կը զարնէ, իսկ ես Պէթովին։

Մ. Յակոբեան էֆ. չէր կրնար հաւատալ թէ ինչո՞ւ այս երկու աղջիկները որոնք նիւթական մեծ միջոցներ ունենալէ հեռու էին, կրնային Դում-գաբուի անկիւնը իրենք իրենց Շորէն և Պէթովէն զարնել ու աս ստիճան յառաջդիմել։

Բայց աղջիկները և մայրը ա՛նչափ պնդեցին որ զանոնք վերջապէս իր տունը հրաւիրեց՝ լսելու համար պոլիկ օրիորդներուն կարողութիւնը։

Օրիորդիները ուրախ զուարթ դաշնակին առջեւ անցան և իրենց պոլիկ մասներով սկսան զարնել, զարնե՛լ...

Ներկաները ափ ի բերան մնացած էին։

Ճշմարիտ տաղանդներ կային պատուած այս զոյգ մը պզտիկ օրիորդներու մէջ։

Մարթէն էֆ. Յակոբեան իր ծանօթ վեհանձնութեամբ ու արուեստասիրութեամբ փարեցաւ այս զոյգ մը մանուկներուն։

—Պռավո՛, զաւակներս, ըսաւ, ապրիք, ոչ այս տարի, բայց կը խոստանամ դալ տարի ձեզ մասնակից ընել Ազգ. Հիւանդանոցի նուագահանդէսին, որուն փայլերը պիտի ըլլաք։ Աչխատեցէք։

Ու հետեւեալ օրը դաշնակի հանրածանօթ ուսուցիչ Բրօֆ. Հէկէն կանչելով ըսաւ անոր.

—Այս աղջիկները ձիզի կը յանձնեմ, անոնց տաղանդը և կարողութիւնը մը-շակեցէք։

Ու Բրօֆ. Հէկէ սկսաւ դաս տալ այս երկու տաղանդալից աղջիկներուն որոնք մինչեւ այն ատեն կանոնաւոր ուսուցչի մը դասերուն չէին հետեւած բնաւ։ Մարթէն էֆ. ստանձնած էր յօժարակամ ու սիրով ամսական հինգ ոսկի տալ՝ այս զոյգ մը աղջիկներու դասերուն համար։

Աւելորդ է նկարագրել աղջիկներուն ու ծնողքին խորին երախտագիտութիւնը։

Անցեալ օր Մարթէն էֆ. կը հանդիպէր Բրօֆ. Հէկէի, որուն կը հարցնէր.

—Ինտո՞ր կ'երթան կոր աղջիկներս։

—Հիանալի՛, պատասխանեց բրօֆէսէօրը սքանչացումով, անագին տաղանդ մը ունին և ես հոգիին կը հանեմ կոր...

—Կը յուսա՞ք որ...

Դաշնակի ուսուցիչը գուշակեց խօսակցին հարցումը։

—Այս տարուան նուագահանդէսին սքանչելի կերպով կրնան մասնակցիլ։

Անպատմելի է Մարթէն էֆ.ի ուրախութիւնը՝ իր երկու պաշտպանեալներուն մասին լսած գովասանքին հանդէպ։

Պռավո՛, Օրիորդնե՛ր, պռավո՛, աշխատեցէ՛ք, միշտ աշխատեցէք. որպէս զի մենք ալ քիչ ատենէն մեր խոշոր ձեռքերով ծափահարենք ձեր մանրիկ թաթիկներուն տաղանդը։

—

Երաժշտասիրաց շուրջը։—

Նկատելով որ դժուար պիտի ըլլայ ամէն շաբթու մէջ մէկ նուագախումբ տանիլ մինչեւ Հիւանդանոց՝ ջլախտաւորներուն նուագահանդէս մը տարբերելու համար և նկատելով որ Հիւանդանոցին բժիշկները տակաւին չեն որոշած թէ ջլախտաւորներու վրայ ամէնէն աւելի ո՛ր գործիքները բարի ազդեցութիւն մը ունին, առ այժմ որոշուած է երաժշտասիրաց եղանակը տարբեր ձեւի մը վերածել։

Որքանոցի տղոց երգի դասեր պիտի տանդուին այս շաբթուընէ իսկ սկսեալ, և աշակերտներու կողմէ կազմուած choeur-mixeները պիտի երգեն յաճախի ներկայութեան ջլախտաւորներու, որոնց վրայ երաժշտասիրութիւնը բարի ազդեցութիւն մը ունի եղեր։

Անուրանալի է թէ այս եղանակը աւելի խնայողական կ'ըլլայ, և եթէ նոյն իսկ ջլախտաւորներ օգուտ մը չտեսնեն ասկէ, գոնէ որքանոցի աշակերտները կ'օգտուին։

—

Ամուսնալուծում՝ արուեստագիտական ասիարեի մէջ։

Թատերասէրները կը յիշեն անուշյիշ Բարիզի Դումէտի-Ֆրանսէզի թատրոնին մեծանուն յաւիտենական jeune-primier Պ. Լը Պարժին, որ անցեալ տարի արուեստագիտական պատճառով մը այցելեց Պոլիս։ Բարիզեան թերթերը մեզի կ'իմացնեն թէ՝ Պ. Լը Պարժի ամուսնալուծուելու է կինիկէն, ինչ որ մեծ աղմուկ հանեց բարիզեան շրջանակներու մէջ։ Ամուսնալուծման շարժառիթը ա՛ն է որ Տիկին Լը Պարժի, որ նմանապէս կարող դերասանուհի մըն է, անցեալ տարի ամուսնական յարկը լքելով՝ մեկնած է Բարիզէ, առանց ամուսնին հաւանութեան։ Տիկին Լը Պարժի էիր աղջիկութեան անունը պիտի գործածէ ա՛ւ, լքելով իր ամուսնին համբաւաւոր անունը, որուն շուքին տակը շնած է ա՛յնչափ փառք։

—

Պ. Վիկթորիէն Սարսու։—

Ֆրանսայի մեծանուն թատերագիրը — ինչպէս կարդացիք անշուշտ երէկի հեռագիրներուն մէջ — Պատուոյ Լէգէոնի մեծ խաչը ընդունեց ֆրանսական կառավարութենէն։ Գերազանցապէս արժանի պատիւ մըն է այս, զոր ոչ ոք չափազանցուած կը նկատէ այդ թատերագիրին համար, որ ժամանակիս էն մեծ թատրոնի դէմքն է։

Վիկթորիէն Սարսու՝ հիմակուան ամէնէն բեղուն և ամէնէն ծափահարուած թատերագիրն է։ Թատրոնի համար ծնած մարդ՝ արտադրելու գերագոյն դիւրութեամբ մը օժտուած՝ կեանքի ու շարժումի անսասանալի գոյն մը կուտայ իր թատերախաղերուն, ուր ոճը սրամիտ է և խօսակցութիւնը՝ հաճելի։ Ցուզում և ծիծաղ ձուլուած են իր բիեսներուն մէջ, որոնք կը հետաքրքրեն և կը զբօսցնեն հանդիսականը մինչդամայն։— Պ. Վ. Սարսու ծնած է Բարիզ 1831ին և ֆրանսական ակադեմիայ անդամ է ընտրուած 1877ին։

—

ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍՔ

Երկուքն ալ վաթսուն տարու զոյգ մը՝ ամուսնանալու համար եկեղեցի կ'երթան։

Տէրտէրը կ'օրհնէ զանոնք և կը միացնէ գլուխին։

Կը խնդրեն իրմէ որ բան մը խօսի։

Տէրտէրը շատ մը մտածելէ վերջ, սա՛ բնաբանով կը սկսի խօսքի։

«Հա՛յր, թո՛ղ դոցա, զի ոչ գիտեն զինչ գործեն։»

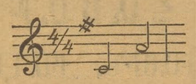

ԱՐՏԱՔԻՆ

1906ի ՆՇԱՆԱԻՈՐ ՄԵՌԵԱԼՆԵՐԸ

Ստորեւ կը հրատարակենք դիրքով և կոչումի դասակարգին համեմատ անուններ այն առաջնակարգ և աշխարհածանօթ անձնաւորութեանց որոնք իր վախճանին մօտեցող տարւոյն մէջ մեռան։—

Իշխանական անձնաւորութիւններ եւ ազնուապետական ընտանիքներու անդամներ։— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Իզէնպուրկ-Պիւտինկէնի իշխան Պրուն.ս. Դանիոյ Քրիսթիան Թ. թագաւոր.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Իշխան Բօլ Մէթէրնիխ. Իշխանուհի Ալեքսանտրին Տիթրիխշթայն.— ՄԱՐՏ.— Իշխանուհի Մարիա Պէաթրիս Պուրպոնի. Օլտենպուրկի Քսենթանթին դուքս. Հարարի փոխարքայ Բաս Մաքսիմնէն.— ԱՊՐԻԼ.— Շաումպուրկ-Լիբբէի Վիլհէլմ իշխան. Շաումպուրկ-Լիբբէի Լուիզա իշխանուհի. Նվարցպուրկ-Զօնտերհաուզէնի Լէօբօլտ իշխան.— ՄԱՅԻՍ.— Պասանոյի դուքս Նաբոլէոն Հիւկօ. Թուսնուզի պէյը. Բրուսիոյ Ֆրիտրիխ Քարլ իշխանուհի՝ ծնեալ իշխանուհի Մարիա Անտանթի.— ՅՈՒՆԻՍ.— Կոմս Ցթէնկօ Թուն.— ՅՈՒԼԻՍ.— Կոմսուհի Մարիա Կոլուխովա.— Հնդկաստանի նախարդ փոխարքային ամուսինը Տիկին Քըրզըն.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Սաքս-Քոպուրկի և Կոթայի Մաթիլտ իշխանուհին.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Պրունսվիքի դքսուհեան Խնամակալ Բրուսիոյ Ալպրէխթ իշխան. դուքս Էտուարտ Ֆրցէէյմսի.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Աւստրիոյ Մեծ-Դուքս Օթթօ.— ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Տանսմէյի Պէհանզին թագաւորը։

Դիւանագէտներ, նախարարներ եւ խորհրդարանի անդամներ.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Աւստրիայի երեսփոխան Եօհան Յէտէթմայէր. Սաքսոնիոյ պետական մարդ Հէրման Նօսթից-Վալվից. Աւստրիոյ նախկին երեսփոխան Տր. Անթօն Շթէյօյէր, Բրուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Բիլիթօֆէն. Բարթոտորի փաշա.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Աւստրիոյ նախորդ դատական նախարար կոմս Եոհան Կլայսբաչ. երեսփոխան ասպետ Կօրաքի.— ՄԱՐՏ.— Գերման պետական մարդ Բոթքամէր. երեսփոխաններէն՝ Բուսոլֆ Աուշբից. Էօժէն Բիլիթէր.— ԱՊՐԻԼ.— երեսփոխան Անթօն Վայց.— երեսփոխան Հիւկօ Պէրքս. Աւստրիոյ նախկին առեւտրական նախարար Բրնօ. Ֆրուտէնթալ, երեսփոխան Լուտվիկ-Թօրֆ. Աւստրիոյ ծերակուտականներէն Տր. Մ-Թիուս Բամբիթէլի. Բրուսիոյ երկրագործական նախարար Պուտտէ.— ՄԱՅԻՍ.— Վիեննայի նախկին գերման դեսպան իշխան Հայնրիխ. Քարլ Լըմպէյէր. Քարլ Շուրց. Կոմս Հայնրիխ Քուռէն Հավէ.— ՅՈՒՆԻՍ.— Նոր Զէլանտայի վարչապետ Սէտոն. Սպանիոյ նախորդ արտաքին գործոց նախարար կոմս Ալմոտավար. երեսփոխան Տր. Գիք. Սաքսոնիոյ արքունիքին մօտ բրուսիական նախկին դեսպան կոմս Քարլ Տէօնհոֆ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Անգլիոյ Բարլամէնտին անդամ Սըր Ուիլֆրէտ Լասըն. գերման երեսփոխան Քարլ Զաթլէր. Արժանթինի Հանրապետութեան նախորդ նախագահ Բէլկրինի. Աւստրիոյ երեսփոխան Եօհան Բօթթէր.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Աւստրիոյ երբեմնի երեսփոխաններէն Տր. Ֆրանց Բօզէր Պաուերիոյ նախորդ ելմտական նախարար Ռիտլ. Աւստրիոյ նախորդ պատերազմական նախարար զորավար Քրիկհամմէր. Սերպիոյ նախկին Խնամակալներէն զորավար Եուվան Պէյիմարքօվից.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Վիեննայի նախորդ պարսկական դեսպան Ներիման Խան.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Բարիզի նախորդ ռուս դեսպան Պառոն Անթօն Մօրէնհայմ. Աւստրիոյ երբեմնի երեսփոխան Բէթէր Պիրգէ. անգլիացի պետական մարդ Լորտ Քրէնպրուք.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Աւստրիոյ նախկին երեսփոխան Տր. Ալֆրէտ Նօց. Մաճառ Երեսփ. Ժողովին երբեմնի դերնախագահ Կապրիէլ Վարատի. Աւստրիոյ նախորդ երեսփոխան Եօզէֆ Շիռ և Եուլիան Բլյաքօ.— ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Թիրոլի (Աւստրիա) նահանգային երեսփոխան Տր. Ֆլորիան Գլաս. Մաճառ երեսփոխան կոմս Լօժէն Զիխի, Մաճառստանի նախորդ առեւտրական նախարար Ալեքսանտր Հէկէտուս։

Գիտնականներ.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Շիքագոյի Համալսարանին Դաներէդ Ուիլիամ Հարբր. Արեւելագէտ Բրօֆ. Տր. Կուսթէվ Գիքէլ.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Քաղաքական գիտութեանց ուսուցիչ և քաղաքային դատավարութեան օրէնսդէտ աւստրիացի Անթոն Մէնկէր. եկեղեցական իրաւագիտութեան ուսուցիչ աւստրիացի Բրօֆ. Տր. Քարլ Կրոս.— ՄԱՐՏ.— Դրականութեան պատմիչ աւստրիացի Տր. Քօնրատ Պէյլր-Պօբաու.— ԱՊՐԻԼ.— Ռատիոմի հնարիչ բնագէտ Քիւրի.— ՅՈՒՆԻՍ.— Գերման իմաստասէր Էտուարտ Հարդման. աւստրիացի Բրոֆ. Վէնցել Լուսթքանտլ. Համալուրկցի կենդանաբան Ֆրից Շանտին.— ՅՈՒԼԻՍ.— Բրօֆ. Հիքման և Բրօֆ. Պոռարտէլ.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Բրօֆ. Տր. Իզիտոր Նիման.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Բրօֆ. Պոլման. Պրեսլաւցի ակնաբոյժ Հէրման Զօն. Բրօֆ. Վիլհէլմ Ճերմակ.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Բրօֆ. Վայսլէնէր. Տր. Եօհան Ճիրցօն.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Ցունսատանի մէջ արդի քիմիական գիտութեան հիմնադիր Տր. Անատաս Քրիսթօմանոս, աւստրիացի Բրօֆ. Տր. Հանս Ցվիտինէք-Զիւտրնհորսթ.— ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Ֆէրտինան Պրիւնթիէռ։

Բարձրաստիճան հոգեւորականներ.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Աւստրիոյ Հին Կաթոլիկ կոչուած եկեղեցւոյն եպիսկոպոս Տր. Թէոտոր Վէպէր.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Փրկիչ կոչուած Միաբանութեան քահանաներէն. Ճորճ Ֆրէօյտ.— ՄԱՐՏ.— Ս. Կալէնի եպիսկոպոս աւստրիացի Տր. Օկիւսթին Եկկէր.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Բէկենսուրկի եպիսկոպոս աւստրիացի Իգնատիոս Սէնէսթրէյ.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ. Սատակորոյի Բարնէսապետ Իսրայէլ Ֆրիտման. Կոմմէնտորիի երիցապետ աւստրիացի Հայր Աուոլֆ Բէրն.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Աւստրիացի Վանահայր Լաւրենտիոս Միւլլէր. Բազէնի Լեռ արքեպիսկոպոս Շթապլէվսքի։

Գիտնականներ.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Աւստրիացի նաւապետ Քարլ Բաթրիք Լէոբօլտ. Աւստրիական Սպայակոյտի գնդապետ Վիքթոր Բրէպա. Գ. կարգի ծովակալ աւստրիացի Հան.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Աւստրիացի զորավար Հուբթէր-Ամման.— ՄԱՐՏ.— Զորավար Քարլ Լուսվիկ.— ԱՊՐԻԼ.— Զորավար Ցիլվինի. գերման զորավար Լուի Շթէօցէր. աւստրիացի զորավար Քարլ Պօքսպէրկ. աւստրիացի սպայ Եուլիուս Ցորինեաք.— ՄԱՅԻՍ.— Աւստրիացի զորավար Հուպէր Բենիկ.— ՅՈՒՆԻՍ.— Աւստրիայի սպայ Լէօնհարտ տր Վ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Ճարտնական բանակին կազմակերպիչ գերման զորավար Մէքէլ, աւստրիացի սպայ Էօգէֆ Վէպէր. Ճարտնական բանակին սպայակոյտի պետ զորավար Քոտտա. աւստրիացի գնդապետ Պաուէր.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Աւստրիացի սպայ Քարլ Էտլէր Հորգէցքի. Աւստրիացի սպաներէն Քարլ Բէխէ, Բիլլէրսթորֆ, դեր մարէչալ Մինկացցի տի Մոտիլիանս, Հայնրիխ Բեիքան, Եօզէֆ Նէխվալսքի.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Աւստրիացի սպաներէն Պառոն Աբէլ, Լուսվիկ Ցապինի. անգլիացի ծովակալ Ջիչէսթր. աւստրիացի սպայ Էտուարտ Պէրկլէր.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Նաւապետ աւստրիացի Աթլմայէր. արքայական գունդին սպաներէն իշխան Վինտիշկրեց.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Աւստրիացի սպաներէն Պիթնէր և Հիւկօ Բլօպուս։

Բանաստեղծ, Մատենագիր եւ խմբագիր.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Խրուաթ հրապարակագիր Եաքօպ Ցրանք. Մաճառ հրապարակագիր Սիկմունտ Պրոտի, աւստրիացի հրապարակագիրներէն Ֆրիտրիխ Ուլ, Աուոլֆ Վէրթնէր՝ Նայէ Ցրայէ Բրեսէի նախորդ հրատարակիչը.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Աւստրիացի Լուսվիկ Շեքայտել.— ՄԱՐՏ.— Գրականութեան պատմիչ գերման էտուարտ Կրիզպախ.— ԱՊՐԻԼ.— Նորվեկիացի գրագէտ Աւլեքսանդր Քիլլան. երաժշտական գրագէտ Տր. Կուսթաւ Շէօնախ, Կիւսթաւ Վարոս.— ՄԱՅԻՍ.— Հէնրիք Իպսըն.— ՅՈՒՆԻՍ.— Բանաստեղծ և քննադատ Հայնրիխ Հարթ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Ֆէրտինանտ Սաար. գրագէտ Քարլ Կրիւնտորֆ.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Իտալացի թատերագիր Ճիուզէբբէ Ճիաքօզա. բարիզեան խմբագիրներուն նեստորը՝ Ֆիլիպէ Օտրբան.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Գրագէտ Ֆէրտինանտ Սիլա.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Բանաստեղծ և գրագէտ Հայնրիխ Սայտէլ. Ֆրեմտենպլաթի խմբագրապետ Տր. Մարսէլ Ֆրիտման. գրագէտ Տավիտ.— ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Մօրավիոյ գերման խմբագիրներուն երիցագոյնը՝ Վիլհէլմ Սէէթալէր։

Նկարիչ, քանդակագործ եւ ճարտարապետ.— ՓԵՏՐՈՒԱՐ.— Բանդակագործ աւստրիացի Էէրնէր Տավիտ և Ռիտման.— ՄԱՐՏ.— Նկարիչ աւստրիացի Միխայէլ Զիչի. Նկարիչ Էօժէն Քարիէռ.— ԱՊՐԻԼ.— Նկարիչ աւստրիացի Բրօֆ. Ֆրիտրիխ Կենպէ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Նկարիչ աւստրիացի Ֆրանց Կաուլ, Անթօն Շրէօտլ և Էտուարտ Բիչլ.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Բանդակագործ աւստրիացի Բրօֆ. Ֆրանց Բէօնինկէր, Նկարիչ Էօժէն Ցէլիքս, ճարտարապետ Ֆրիտրիխ Շթախ. չքաղրամի փորագրիչ Ֆրանց Զավէր Բավլիք.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Մաճառ Նկարիչ Քարլ Թէլէրի, Նկարիչ գերմանացի Քրիսթիան Մալի.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Նկարիչ գերման Բրօֆ. Եօզէֆ Ֆիւկէն. նկարիչ գերման Բրօֆ. Լոտմունտ Հարպուրկը. Նկարիչ Ֆրից Թաուլով. նկարիչ Ֆրանսացի Հիւկօ տ'Ալէզի. նկարիչ աւստրիացի Վիլհէլմ Պէրնացիք։

Թատրոն եւ երաժշտութիւն.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Բարիզի Մեծ Օբերայինի գլխաւոր երգչուհի Կապրիէլ Քրաւս. Երաժշտական վարիչ աւստրիացի Անթօն Վուռնէրէր.— ՄԱՅԻՍ.— Պերլինի Վիքթորիա թատրոնին երգեցիկի վարիչ Կուսթաւ Շէրէնպէրկ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Բրօֆ. Մանուէլ Կարսիա.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Դաշնակահար աւստրիացի Ֆէլիքս Տրէյշօք. երգիչ աւստրիացի Իօժէն Կուրա, և Ֆրէտերիքէ Կասան.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Գերման երգիչներուն Նեստորը՝ Եուլիուս Շթօքհաուզէն.— ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.— Դերասանուհի Ատէլաիտ Բիաթօրի.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Բեչթայի ժողովրդական թատրոնին Տնօրէն Վիտոր.— ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Աւստրիացի նուագաւորդար Առաւպերթ Կոլշմիթ։

Մասնագէտ, ճարտարագործ եւ վաճառական.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Լէնտերպանքի նախորդ Տնօրէն Ալպերթ Լօրան (Բարիզ). ամերիկացի միլիոնատէր Մարշալ Ֆիլա. Վիեննայի Աւեւտրական Սենեակին անդամ Լուսվիկ Ցվիպաք.— ՄԱՐՏ.— Ճարտարագործ վաճառական աւստրիացի Ֆէլիքս Քօն. Բարիզի Մալէ պանքային պետ Էրնէսթ Մալէ. Սիմէնս և Հալսքէ աւստրիական Տան երիցագոյն պետ Սիմէնս.— ՄԱՅԻՍ.— Բիլհոռ Բաւլուսէն, Մորից Հիրշ, ճարտարագործ վաճառական Ֆրիտրիխ Պրոչ.— ՅՈՒԼԻՍ.— Դանուբի շոգենաւային բնկերութեան երբեմնի Տնօրէն Մարթէն Քաստան. Հարաւային Ափրիկէի հանքատէր Սըր Ալֆրէտ Պէյթ.— ՕԳՈՍՏՈՍ.— Տր. Ֆէլիքս Վէպէր.— ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.— Վիեննայի Ս. և Մ. Բայցէս Պանքային պետ Սիկմունտ Բայցէս.— ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Վիեննայի Էլիսէն Ֆիրմային ճարտարագործ Քարլ Էլիսէն։

Պաշտօնեաներ, բժիշկ, ուսուցիչ և փաստաբան.— ՅՈՒՆՈՒԱՐ.— Բժիշկ Տր. Քարլ Հէօպլմօգէր՝ Սարայէվոյի հիւանդանոցէն. Տր. Ֆրիտրիխ Վիլկանս (Վիեննա). Տր. Եօհան Հարթլ (Վիեննա). Վիեննայի Բոչիլ

ՔՐՈՆԻԿ

ԲԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ երէկ բացառիկ նիստ մը գումարեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տիրան էֆ. Մշնանի։ Ներկայ էին Յարութիւն Ասլանեան, Տիգրան Թագաւորեան և Արշակ Գարակէօզեան էֆ.ները։

Ժողովը կեդր. Մնտուկի ելմտական վիճակը խորհրդակցութեան նիւթ ըրաւ և Պատրիարքարանի որոց բաշխման և հաւաքման միջոցները քննեց։

Ժողովը որոշեց նաև մղում տալ Պատրիարքարանի Մնտուկին 4000 ոսկիի բացը գոցելու համար նպաստի հաւաքման գործին։ Պատրիարքարանէ նախորդ չաթու 80 ազգայիններու դիմում եղած է այս առթիւ, և առաջին վճարումը եղած է 20 ոսկի։ Իսկ այս չաթու Պատրիարքարանէ դիմում եղաւ մօտ 160 ազգայիններու։

Ժողովը իր նիստերը դադրեցուց յառաջիկայ տօնական օրերու առթիւ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հօր յանձնարարութեամբ Վանայ Նորընտիր Առաջն. Տեղապահ Տ. Ներսէս Վրդ. Խապայեան, ընկերակցութեամբ Տ. Զաւէն Մ. Վ.ի, չարաթ օր շնորհաւորական այցելութիւն պիտի տայ Վանայ Նորընտիր կուսակալ Վեհմ. Ալի պէյի։

ՏՕՆԱԿԱՆ օրերու առթիւ Պատրիարքարանէ յանձնարարուեցաւ «մուզաթա»յէ պարտք ունեցող Վիճակաց Առաջնորդարաններուն, որպէս զի փութացնեն իրենց պարտքը։

ՏԳՂԻՄԷ կը գրեն թէ Արզրութեանց մեծատոհմ գերդաստանը որոշած է իր անունով դպրոց մը հիմնել Սանտին, իրենց ժառանգական կալուածին մէջ, անոր մատակարարութիւնը ապահովելով։ Սօֆիա Վասիլիեւնա Արզրութեան ասոր համար յատկացուցած է իր Սանտինի մէջ ունեցած կալուածը, և Պ. Բարիս Նիկոլաեւիչ Սրղսեթեան խոստացած է խոշոր գումար մը և իր գործակցութիւնը, ուսումնարանին ներսեական վիճակը ապահովելու համար։ Սանտինի ժողովուրդը լսելով, նոյ. 22ին ծանուցած է թէ պատրաստ է շինութեան պէտք եղած քարն ու ատաղձ ձրիաբար հայթայթելու։ Շինութիւնը պիտի սկսի 1907 գարնան, և դպրոցը պիտի բացուի աշնան։ Տփղիսի Առաջնորդին նախաձեռնութեամբ, արդէն կառուցի մը կը շինուի երկաթուղիի կայարանէն մինչեւ Սանտին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ գրուեցաւ Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Սրբազանին, տօնական օրերուն առթիւ ներում շնորհել Մէրտէկէօղի Տ. Տրդատ քհ. Մարգարեանին։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Նկատի առնելով Եգիպտոսի Առաջնորդ Տ. Մկրտիչ Վրդ.ի վկայութիւնը, հարկ դատած է առաջն. փոխանորդ Տ. Յարութիւն քհ. Յակոբեանի ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն շնորհել։

ԵՐԶՆԿԱՑԻ Ազբարգ գիւղէն Պատրիարքարան զրկուած հանրագիր մը յայտնելով որ Դաւիթ Մինասեան անուն անձ մը 16 տարի առաջ Կիլիկեցի Գալանճեան Յովհ. եպս.էն քահանայ ձեռնադրուած ու յետոյ կարգալոյծ եղած է և սակայն 16 տարիներէ ի վեր ապաշխարած և իր յանցանքները քաւած է, խնդրած են որ ապաշխարանքէն արձակուելով գիւղին մէջ քահանայագործելու իրաւունք տրուի յիշեալին, քանի որ ժողովուրդն ալ զրկուած է հոգեւոր միխիթարութենէ։ Նոյնիմաստ գիր մը զրկած է նաև վերոյիշեալ Դաւիթ Մինասեանը։

ՇՈՒՄԼԱՑԷՆ Տ. Խորէն քհ. Մուրատեան որ ակէ առաջ կարգալոյծ եղած էր Կրօն. Ժողովէն, խնդրած է Պատրիարքարանէն որ բաւ համարելով իր ապաշխարհանքը ներում շնորհուի։

ԱՐՄԱՇԷՆ չորս ընծայացուներ այսօր մայրաքաղաքս կը հասնին Դարեւանքին ներքին տեսուչ Տ. Մեսրոպ վրդ. Նարոյեանի ընկերակցութեամբ։ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ կիրակի օր սարկաւագ պիտի ձեռնադրուին Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, ուր երգեցողութիւնները և Պատարագի արարողութիւնները եռաձայն պիտի երգուին։

*** Ս. Ստեփաննոսի տօնին առթիւ, երկուշաբթի օր, Մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենան օրուան արարողութիւնները հանդիսաւորապէս և նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Այս առթիւ, ինչպէս սովորութիւն է ներկայ պիտի գտնուին արարողութիւններուն բայց ի միայն Դպրաց Դասէն, ո՛րիշ եկեղեցիներու դպիրներ ալ, քանի որ այդ օրը տօնախմբութիւն է դպիրներուն։ Յետոյ աւանդական սերով պէօրեկը պիտի բաժնուի բոլոր երգեցիկ խումբին և պատուասիրութիւններ տեղի պիտի ունենան Դպրաց դասու հիւրասէրին մէջ։

ԲԱԲԵՐԴԻ Կրօն. Ժողովին Առենապետ Տ. Գրիգոր քհ. Տէր Յակոբեան ինքզինքը արդարացնելով և Առաջն. տեղապահին կրից զոհ ըլալը յայտնելով խնդրած է Պատրիարքարանէն որ իր քահանայական պատիւը պաշտպանուի կեդր. Կրօն. Ժողովին կողմէ և հարկ եղածը ազդարարուի Առաջն. տեղապահին։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը գոհունակութեան գիր մը գրեց Տիարպէքիրի Առաջնորդ Տ. Եղեկիէլ Մ. Վրդ.ի որ վերջերս թեմական այցելութեան ելած ըլլալով Զնքուշ գացած և տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին ու վարժարանին մասին ծագած խնդիրները քննելով կարգադրութիւններ ըրած էր։

ՊԱՆՏՐՄԱՑԻ ազգայինի մը կինը ասկէ առաջ Ս. Հայրապետին հրամանաւ բաժնուած էր իր երէցներէն և այս վերջինը ամուսնացած էր յետոյ ուրիշի մը հետ։ Այս անգամ վերոյիշեալ կինը ևս Առաջն. Տեղապահին միջոցաւ դիմում ըրած է Ազգ. Պատրիարքարան խնդրելով որ իրեն ևս կրկին ամուսնանալու հրաման տրուի, ինչպէս տուած էին իր ամուսնին։

ՊԱՅԱԶԻՏԻ Առաջն. տեղապահ Տ. Մկրտիչ վրդ. Զլատեան երէկ մեկնեցաւ իր նոր պաշտօնատեղին։

ՇԻՇԼԻի, Ֆէրիգիւղի և չրջակայից մխիթարեան կնիքը Կայս. Կառավարութեան կողմէ վաւերացուած ըլլալով, յանձնուեցաւ Վարդերես էֆ. Աթանասեանի, որ արդէն չորս տարիէ ի վեր ձեռնասարէն կը վարէր Ֆէրիգիւղի եկեղեցիին Ատենադպրութեան պաշտօնը։ Վարդերես էֆ. առայժմ կը գտնուի ամէն օր եկեղեցւոյ քարտուղարանը, մինչեւ որ յարմարագոյն տեղ մը գրասենեակ հաստատէ։ Աթանասեան էֆ. որ արդէն ծանօթ է տեղացիներուն, ազնիւ և յարգելի անձնաւորութիւն մըն է։

ԿԱՂԱՆՂԻ ՆՈՒԻԷՐ.—Օր. Վարդինէ Յ. Գաղգիեան Կաղանդի աթիւ 20 զ.։ Նուիրած է Դալֆիյեան Որբանոցին, լրագրավաճառ Տիար Զենոբ Իլէքճեանի ձեռքով։ Կը խնդրուի խնամակալութենէն ընկալագրով մը առանալ այդ դրամը խմբագրատունէս։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՆՈՐ ՏԱՐԻՈՑ ԵՒ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ յառաջիկայ Նոր Տարւոյ և Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէն ազատ մնալու համար ի նպաստ Հիւանդանոցիս հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են՝

Տեարք՝ Մաթաւս Ունճեան 100, Ղ.և Ա. Սեթեան եղբարք 60, Բոստոմ Բոստոմեան, Զայմայր Ճշմարտախօս, Մկրտիչ Ս. Մէյմարեան, Գառնիկ Ս. Կիւլպէնկեան, Սարգիս Թաշճեան, Եղբ. Թոփալեան, Յ. Տ. Մ. Մինասեան եղբարք 40 ական։ Գառնիկ Սեպուհեան 27. Ապրօ Շատան 25 Ժ. և Վ. Մազլումեան եղբարք 25, Գէորգ Ալիքսանեան, Մանուկ Կարագեան որդիք, Մելիք Ղազարոսեան, Բիւզանդ Մազլումեան, Վռամշապուհ Մանուկեան, Կարապետ Գ. Իսահեան, Կարապետ Մագուլեան, Նշան Մինթանճեան, Կարապետ Բ. Կէօզիլմեան, Տօքթ. Ս. Յ. Յակոբեան, Աստուածատուր Գ. Հարէնց, Մանուկ Արզրեան Բարսեղ Թէքէեան, Մարտիկ Սարրաֆեան, Աւետիս Կ. Կիւլպէնկեան, Արսէն Կ. Արսէնեան, Համբարձում Թ. Մէնդիլճեան, Օննիկ Կիւմէկեան, Մարտիրոս Զօպանեան, Յովհաննէս Պառաւեան, Յարութիւն Սէլիեան, Կարապետ Սօլախեան, Գառնիկ Աստուածատուր, Վահան Եկաւօվ, Զգօն Խորասանճեան, Յակոբ Նշանեան, Լեւոն Սէմէրճեան, Երուանդ Տուտեան, Համբարձում Սուճիեան, Ռ. և Լ. Սէմէրճեան, Դ. Մըսրեան, Գէորգ Աբրպեան և ընկ. Աւետիս Սպէնկեան, Մկրտիչ Սիսլեան, Եղբարք Թիմուրեան Մ. Զամպագեան, Նշան Ղուկասեան, Գրիգոր Գառնակերեան, Խաչիկ Խորասանճեան 20ական դրչ.

(Կնիք)

Մինասեան ընտանիքը և սպասաւորները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք ներկայ գտնուեցան հանգուցեալ ԱԳՐԻ ՏԻԿԻՆ ԱԳԱՊԻ ՄԻՆԱՍԵԱՆի յուղարկաւորութեան և իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին այդ տխուր առթիւ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

2 Յունվ. 1906

Ֆրանսական 3%	95.52
Օսմանեան Միացեալ	94.55
Երկաթուղի	150.—
Պանք Օթթոման	675.—

Մանուկ Փաշա Խ. ՅԷՍԱՅԵԱՆ Դեղարանի Ձկան իւղի ազդը կարդալ Դ. էջը

«ՊԱՅԾ»
ԿԻՆԵԲՐՈՒ ՀԱՆԴԷՍԸ
Բ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ԹԻՒ 16ՐԴ

Ծաղիկ կիներու Հանդէսին 16րդ թիւը հրապարակ կ'ելլէ այսօր չահեկան բովանդակութեամբ.

Այրի Տիկին Տիւրկերեան.—Կանանց նոր արշալոյսը, Տիկին Իսկուհի Էնֆէտերեան.—(Դրամագլո՞ւ թէ դասաբարկութիւն), Օր. Նուսադ Եաղուպեան.—(Հնմոռուկները), Օր. Առուսեակ Գալֆայեան.—(Թեղարուեստական, ուղիղ և կոր գիծեր), Օր. Ալիս Մանուկեան.—(Ծնունդը Եւրոպայի մէջ, հետաքրքրաշարժ սովորութիւններ), Օր. Մաքի Պեշրոսեան.—(Երեսակներ. գաղափարներ և զգայութիւններ), Օր. Արփինէ Նահապետեան.—(Քիչ մը յարգանք կիներու գործունէութեան հանդէպ), և Օր. Մարիկ Աստուածատուր.—(Կին առնելու արուեստը)։

Ծաղիկի այս թիւը կը պարունակէ դարձեալ բովանդակութիւնը Ծաղիկ Կաղանդի թիւին որ հրապարակ պիտի ելլէ գալ չաթու։

ՐԷՍՄԻ

ՆԸՇԱՆ

Վէգարիքը մէմուրիյէթլէրինի հիւսնը իֆիատա միւշահէտ օլան մէսափսիզէ մէպնի Թիճարէթը Պարիյէ մահքէմէսի ազասընտան իզդէթլու Մարգար էֆ.յէ իքնէճի բիւթպէտէն Մէհմիտի վէ Մահքէմէի Թէմիզիզ պաշ միւտատիի ումումիկի մուավինլէրինէն իզդէթլու Ալի Ռիզա պէյէ իւչիւնճի բիւթպէտէն Օսմանի Նըշանը ալիւէրի ինսան պուլրուլմուշ ըլար։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Իւլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ Սպարապետի Դրան դատական ճիւղին դիւանին Տնօրէնի օգնական Կալիպ պէյի։ Սանիէի՝ Սպարապետի Դրան առաջին արկղական օգնական Մէհմէտ պէյի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Երկրորդ Մէճիտիէի պատուանշան տրուեցաւ Թագանոթարանի զինուորական ատեանին անդամ գնդապետ Իսմաիլ պէյի։ Գ. Օսմանի՝ Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան առաջին օգնական Մաղմար պէյի։ Գ. Մէճիտի՝ Իզմիրի Առեւկ լրագրին արտօնատէր ու խմբագրապետ Նազմի պէյի։

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ԽՈՒՎԱՐԱՐ.—Պոլսոյ վերաքննիչ ընդհ. դատախազութիւնը հետեւեալը կը ծանուցանէ.—Բուն իսկ Սեբաստացի Արամ Զարդանեան, կերպով մը յայտնելով Գուլիարիա երթալ հոն Ազգիկ անուն զառանցաղիր մը հրատարակած է, որով իբր ոճրապարտ ամբաստանուած է։ Հետեւաբար, դատուելու համար եղեռնադատ ատեանին առջև, ձերբակալման հրամանագիր մը հրատարակուեցաւ Պոլսոյ Ամբաստանիչ Ատեանին կողմէ յիշեալ Զարդանեանի դէմ, որ ուր որ տեսնուի պիտի ձերբակալուի դատական և ոստիկանական պաշտօնեաներէն, և պիտի յանձնուի դատարան։

ԿՐՕՆԱԿՈՒՆԵՐԸ.—Զեռնհաս պաշտօնաբերը ծանոյց ամէն կողմ թէ ոչիսլամ հասարակութեանց պատկանողները երբ մէկ կրօնքը թողլով միւսը ընդունին, անոնց մասին պէտք է գրի առնել մարդահամարի կանոնագրին տրամադրութիւնները, որոնց համաձայն կրօնափոխ մը պէտք է ներկայացնէ իր նոր ընդունած կրօնքին հոգեւոր պետին մէկ ծանուցագիրը և մարդահամարի պաշտօնեաներն ալ ըստ այնմ պէտք է կատարեն արձանագրութեան գործողութիւնները։

ՁԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ.—Քուլէ գաւառակին (Այտըն) նախագահ ատեանին ընդհ. դատախազի օգնականի փոխանորդ ոստիկանական քոմիսէր Բէուճ, հարցաքննիչի օգնական Իպրահիմ, թաղապետական բժիշկ Սթավրաքի և փոխանորդ Տավի էֆ.ները դատաստանի ենթարկուեցան, իրենց պաշտօնին մէջ զեղծանած ըլլալով։

ՍՆԱՆԿ.—Ծովային առեւտր. դատարանը սնանկ հռչակեց Սիրքէճի, Լնգարէ խ.ն, յանձնակատար Վիչէն Եագուպեանը։ Առժամեայ սէնտիք կարգուեցաւ փաստաբան Սաստէտտին պէյ, Շարամ Գազանճեան և Օննիկ Թէրճիմանեան էֆ.ները։

*** Մէրսինի առեւտր. դատարանը սնանկ հռչակեց Թօսֆճի Կարապետ Թաչճեանը։ Ատանայի առեւտր. դատարանը սնանկ հռչակեց Մանիֆաթուրայի վաճառական Սարգիս Ազազարեանը։

ՋՐԱՆՑ.—Պալըքէսէրի ու Պանդրմայի չրջակայքէն մինչեւ ծովեզերք ջրանցք մը շինելու մասին մենաշնորհ տրուած է Բիսթաքի էֆ. անուն անձի մը։ Ջրանցքին անցնելիք տեղերուն համար քննութիւն կատարուած է և շինութիւնները Մարտին պիտի սկսին։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Բարիզի օսմ. դեսպան Միւնիր փաշայի կրտսեր աղջիկը նշանուեցաւ Կայս. Թանգարանին Տնօրէն Համի պէյի որդւոյն՝ Նոյն Թանգարանին ճարտարապետ Էտհէմ պէյի հետ։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Նոր Տարւոյ և Ծնունդի առթիւ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը ամէն տարի դրամ կը բաժնէ Պոլսոյ աղքատներուն։ Ամէն կողմէ վազն ի վազ հոն կը փութան ստանալու այս նիւթական ողորմութիւնը, որովհետեւ մարդ գլուխ քանի մը ղրուշ միայն կ'իյնայ, ամբողջ գումարը բլլալով 200 ոսկի։ Բրոսսու այս առթիւ կ'ըսէ թէ ինչ թեթեւացում կրնայ բերել այդ անշան օժանդակութիւնը։ Բարեգործութիւնը, ուրիշ ամէն բանի պէս, գործնական ոգիէ մը պէտք է առաջնորդուի։ Պատրիարքարանը պէտք է այդ անուանական ողորմութիւնը յատնագէ, և աւելի գործնական միջոց մը խորհի նոյն նպաստը աւելի գործնական ձեւով մը օգտակար դարձնելու։ Օրինակի համար պէտք է հացի տեղ աշխատութիւն տալ և այնպէս դարմանել մուրացկանութեան ընկերային վէրքը։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀՐՃԻԳՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲ ՄԸ

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերայի ոստիկանութիւնը, կառավարիչ Վեհմ. Համի պէյի աչալուրջ գլխաւորութեամբ, այս օրերս պատուաբեր յաջողութիւն մը ունեցաւ, երեւան հանելով կարգ մը խաբեբաներ, որոնք իրենց բան-գործ ըրած էին հրձիգութիւնը և յետոյ ապահովագրուելու գումարները չորթելը։ Իրերը սապէս հետեւեալն են.—

Բերա, Թարլա-Պաշի, Ապանոյ փողոց, 18 թիւ տունը վարձած էր Աղաւնի անուն Հայ կին մը՝ որ իր տունը սենեակ սենեակ վարձու կուտար։ Անցեալները, Այնալը-Զարչը, ոսկերիչ իտալնպատակ Ժան Վիթալ կամ ուրիշ անունով Բէթրօ նոյն տունէն սենեակ մը կը վարձէ։ Օր մը եւ միշտ հասակ և գլխարկաւոր Մարքօ անուն մէկն ալ սենեակ մը կը բռնէ երկրորդ յարկէն։ Մարքօ հետը կը բերէ մնտուկ մը՝ իբր ճերմակեղէնի մնտուկ։ Տան վարձակալը՝ Աղաւնի տան վարի յարկը կը բնակէր։ Յաջորդ գիշեր, ժամը 11ին ատենները ոտքի ձայն մը կը լսէ Աղաւնի, որ վեր կ'ելլէ և Մարքոյի սենեակէն ներս կը նայի, ու բոցեր կը տեսնէ։ Անմիջապէս դուռը կը բանայ։ Ճերմակեղէնի մնտուկը և մահճակալին ծածկոցը կ'այրէին, կինը կ'սկսի պոռալ թէ հրդեհ կայ։ Միւս սենեակին վարձակալներն ալ կը փութան և հրդեհը կը մարեն։ Այս պահուն Մարքօ սենեակը չէր։ Ժան Վիթալ ալ հագուելով երբ կիսկը դնելու վերայ էր, կը ձերբակալուի։ Մարքոյի սենեակին մնտուկէն երեք-չիր պէնգին ու բաւականաչափ տաշեղ գտնուեցաւ։ Ժան Վիթալ, հոն սենեակ վարձած տաւնը ըսած էր թէ անգլիական Բէժիի վարչութեան մէջ պաշտօնեայ է, իսկ Մարքօ ալ ըսած էր թէ Այնալը-Զարչը բաստաճիին խանութը կառոն է։ Բայց հաստատուեցաւ թէ Ժան Վիթալ պաշտօնեայ չէ, այլ Այնալը-Զարչը ոսկերիչ էր։ իսկ Մարքօ ձերբակալուած չըլլալով, իր արհեստը ու ինքնութիւնը յայտնի չէ։ Գիշերապահը նոյն գիշեր ժամը 11ին ատենները տեսած էր Մարքոն փողոցը և հասկածելով հարցաքննած էր, և Մարքօ պատասխանած էր թէ Աղաւնիի տունը կը բնակի և ծխախոտ առնելու համար դուրս է եղած։

Այս ամէն պարագաներէն սա կը հասկցուէր թէ Մարքօ և Ժան կամ ուրիշ անունով Բէթրօ իրարու հետ ընկեր էին, որոնք նոյն տունը բռնկցնել ուզած էին, բայց իրենց արարքը ապարդիւն մնացած էր Աղաւնիի արթնութիւնովը։

Ոստիկանութիւնը իր քննութիւնները առաջ տարաւ խստութեամբ և վերջապէս յաջողեցաւ երեւան հանել Բերայի, Հէյպէլիի և Պոլսոյ կողմերը ինքզինքերէ ի վեր պատած հրձիգութիւնները՝ արարքը կարգ մը չարագործներու, որոնք խումբ մը կազմած էին, և այլ և այլ միջոցներով կ'օգտուէին այրածներուն ապահովագրութեան փոխարժէքէն։

Ժան որ ձերբակալուած էր, հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ, և ամէն բան պարզեց, յայտնելով իր մեղսակիցները և այն հրդեհները՝ որոնց պատճառը իրենք էին։

Այժմ այս գործին համար ձերբակալուածներն են հետեւեալները.—Հէլվէրիա ապահովագր. ընկերութեան Բ. գործակալ Օննիկ Ֆէրան, Ֆիլիբ, Ժան, Միքէ, Եորկի, Օտա-պաշի Լեւոն, Մանոլ, Քօչօ, Նիքօլի և Զաֆիրի։

Ժան խոստովանեցաւ թէ աւստրիական Իւնիօն Ամրիթիթ Թրիէսթէ ընկերութեան մէջ ապահովագրական քննիչ Ֆիլիբ ասկէց երեք տարի առաջ, Աղահամամ, ռուս մանկարարձ կին մը համոզելով անոր 45 ոսկի արժողութեամբ կարասիները 450 ոսկի ապահովագրեց Բօլար ընկերութեան, յայտնելով կնոջ թէ տունը պիտի հրդեհէն, և այդ գումարին 200 ոսկին իրեն՝ կնոջ պիտի տան, իսկ 100 ոսկին ինք պիտի առնէ, 100ն ալ ընկերութեան պաշտօնեաներէն Կալիցիյի պիտի տայ, իսկ 50 ոսկի ալ երրորդի մը հրդեհը ձգելու համար։ Այսպէս կինը համոզելէն ետք, անոր քովի տունէն սենեակ մը կը բռնեն, ուրկէ գիշեր մը հրդեհ կը ծագի, քովի տունին կը փոխանցուի. ու 450 ոսկին առնելով պէտք եղածին պէս կը բաժնեն։

Անցեալները Բարմաք-Գարուի հրդեհն ալ սապէս պատահած է.— Ֆիլիբ իբր թէ 300 ոսկի կ'ուզէր Հէլվէրիա ապահովագր. ընկերութեան Բ. գործակալ Օննիկ Ֆէրահէն։ Դրամը կ'ուզէ, բայց Ֆէրան չի կրնար վճարել. կը տեսնուին կը համաձայնին։ Վերջապէս վերոյիշեալ փողոցը տուն մը 700 ոսկի կ'ապահովագրեն Նեսքերլեան ընկերութեան, իսկ կալուածներն ալ 700 ոսկիի՝ Էմբէրիալի և Պայէանի կ'ապահովագրեն։ Անգամ մը որ համաձայնութիւնը գոյացած էր տանտիրոջը և անոնց միջև, մարդ մը կը գտնեն, որ կ'սկսի յաճախել նոյն տան եռեւի կողմը գտնուող և Քիւչիք-Բարմաք-Գարու փողոց Էյրոզի հանրատունը։ Երկու գիշեր հոն կ'նրթայ և երրորդ օրը ահա չփոթութիւն մը կը հանէ ու կը բռնկցնէ։ Բոցերը կը տարածուին, հրձիգներուն հաչիւը ճիշդ կ'ելլէ, նոյն տունն ալ կ'այրի։ Դրամը կը գանձեն, և Ֆէրան կը վճարէ Ֆիլիբի 300 ոսկին։

Բանկալթի, Պայիր փողոցի առջի տարուան հրդեհն ալ այսպէս սկսած է։ Ֆիլիբ նոյն փողոցը տուն մը կը բռնէ, կարասիները հոն կը տա՛ի և 300 ոսկիի կ'ապահովագրէ։ Քիչ եաք քովի տունէն սենեակ մը կը բռնեն, կրակ կը ձգեն, և այսպէս կը գանձեն նաև 300 ոսկի ալ ասկէց։

Ղալաթիա, Հաւրա փողոցի ծանօթ հրդեհը, ուր 7-8 հոգի ողջ ողջ այրեցան, այս խումբին չարաչարութեան արդիւնքն էր։ Ֆիլիբ նոյն տեղը տան մը կարասիները 300 ոսկի ապահովագրել կ'ուտայ ապահովագր. պաշտօնեաներէն Լուի Բաբատօրլօի և Ավրամ անուն մէկու մը միջոցաւ, և յետոյ ըստ սովորութեան յարակից տունէն հրդեհ կը ձգեն։

Օտա-պաշի Լեւոն ալ որ այս խումբէն է, պոլիսէն կին մը կը համոզէ, Հէյպէլի կղզի կը տանի և անոր 12 բեւ կարասիներուն համար տուն մը կը վարձէ 15 ոսկիի և կարասիներն ալ 750 ոսկիի կ'ապահովագրէ։ Ժամանակ մը ետք, Ալէնիր Պիշար անուն կնոջ մը համար քովի տունէն սենեակ մը կը վարձեն, և նոյն կղզեցի Քօչօ ու Մանոլ, գիշեր մը այդ սենեակը կը հրդեհէն կը մարեն։ Այս պահուն Մարքօ սենեակը չէր։ Ժան Վիթալ ալ հագուելով երբ կիսկը դնելու վերայ էր, կը ձերբակալուի։ Մարքոյի սենեակին մնտուկէն երեք-չիր պէնգին ու բաւականաչափ տաշեղ գտնուեցաւ։ Ժան Վիթալ, հոն սենեակ վարձած տաւնը ըսած էր թէ անգլիական Բէժիի վարչութեան մէջ պաշտօնեայ է, իսկ Մարքօ ալ ըսած էր թէ Այնալը-Զարչը բաստաճիին խանութը կառոն է։ Բայց հաստատուեցաւ թէ Ժան Վիթալ պաշտօնեայ չէ, այլ Այնալը-Զարչը ոսկերիչ էր։ իսկ Մարքօ ձերբակալուած չըլլալով, իր արհեստը ու ինքնութիւնը յայտնի չէ։ Գիշերապահը նոյն գիշեր ժամը 11ին ատենները տեսած էր Մարքոն փողոցը և հասկածելով հարցաքննած էր, և Մարքօ պատասխանած էր թէ Աղաւնիի տունը կը բնակի և ծխախոտ առնելու համար դուրս է եղած։

Այս ամէն պարագաներէն սա կը հասկցուէր թէ Մարքօ և Ժան կամ ուրիշ անունով Բէթրօ իրարու հետ ընկեր էին, որոնք նոյն տունը բռնկցնել ուզած էին, բայց իրենց արարքը ապարդիւն մնացած էր Աղաւնիի արթնութիւնովը։

Ոստիկանութիւնը իր քննութիւնները առաջ տարաւ խստութեամբ և վերջապէս յաջողեցաւ երեւան հանել Բերայի, Հէյպէլիի և Պոլսոյ կողմերը ինքզինքերէ ի վեր պատած հրձիգութիւնները՝ արարքը կարգ մը չարագործներու, որոնք խումբ մը կազմած էին, և այլ և այլ միջոցներով կ'օգտուէին այրածներուն ապահովագրութեան փոխարժէքէն։

Ժան որ ձերբակալուած էր, հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ, և ամէն բան պարզեց, յայտնելով իր մեղսակիցները և այն հրդեհները՝ որոնց պատճառը իրենք էին։

Այժմ այս գործին համար ձերբակալուածներն են հետեւեալները.—Հէլվէրիա ապահովագր. ընկերութեան Բ. գործակալ Օննիկ Ֆէրան, Ֆիլիբ, Ժան, Միքէ, Եորկի, Օտա-պաշի Լեւոն, Մանոլ, Քօչօ, Նիքօլի և Զաֆիրի։

Ժան խոստովանեցաւ թէ աւստրիական Իւնիօն Ամրիթիթ Թրիէսթէ ընկերութեան մէջ ապահովագրական քննիչ Ֆիլիբ ասկէց երեք տարի առաջ, Աղահամամ, ռուս մանկարարձ կին մը համոզելով անոր 45 ոսկի արժողութեամբ կարասիները 450 ոսկի ապահովագրեց Բօլար ընկերութեան, յայտնելով կնոջ թէ տունը պիտի հրդեհէն, և այդ գումարին 200 ոսկին իրեն՝ կնոջ պիտի տան, իսկ 100 ոսկին ինք պիտի առնէ, 100ն ալ ընկերութեան պաշտօնեաներէն Կալիցիյի պիտի տայ, իսկ 50 ոսկի ալ երրորդի մը հրդեհը ձգելու համար։ Այսպէս կինը համոզելէն ետք, անոր քովի տունէն սենեակ մը կը բռնեն, ուրկէ գիշեր մը հրդեհ կը ծագի, քովի տունին կը փոխանցուի. ու 450 ոսկին առնելով պէտք եղածին պէս կը բաժնեն։

Անցեալները Բարմաք-Գարուի հրդեհն ալ սապէս պատահած է.— Ֆիլիբ իբր թէ 300 ոսկի կ'ուզէր Հէլվէրիա ապահովագր. ընկերութեան Բ. գործակալ Օննիկ Ֆէրահէն։ Դրամը կ'ուզէ, բայց Ֆէրան չի կրնար վճարել. կը տեսնուին կը համաձայնին։ Վերջապէս վերոյիշեալ փողոցը տուն մը 700 ոսկի կ'ապահովագրեն Նեսքերլեան ընկերութեան, իսկ կալուածներն ալ 700 ոսկիի՝ Էմբէրիալի և Պայէանի կ'ապահովագրեն։ Անգամ մը որ համաձայնութիւնը գոյացած էր տանտիրոջը և անոնց միջև, մարդ մը կը գտնեն, որ կ'սկսի յաճախել նոյն տան եռեւի կողմը գտնուող և Քիւչիք-Բարմաք-Գարու փողոց Էյրոզի հանրատունը։ Երկու գիշեր հոն կ'նրթայ և երրորդ օրը ահա չփոթութիւն մը կը հանէ ու կը բռնկցնէ։ Բոցերը կը տարածուին, հրձիգներուն հաչիւը ճիշդ կ'ելլէ, նոյն տունն ալ կ'այրի։ Դրամը կը գանձեն, և Ֆէրան կը վճարէ Ֆիլիբի 300 ոսկին։

Բանկալթի, Պայիր փողոցի առջի տարուան հրդեհն ալ այսպէս սկսած է։ Ֆիլիբ նոյն փողոցը տուն մը կը բռնէ, կարասիները հոն կը տա՛ի և 300 ոսկիի կ'ապահովագրէ։ Քիչ եաք քովի տունէն սենեակ մը կը բռնեն, կրակ կը ձգեն, և այսպէս կը գանձեն նաև 300 ոսկի ալ ասկէց։

Ղալաթիա, Հաւրա փողոցի ծանօթ հրդեհը, ուր 7-8 հոգի ողջ ողջ այրեցան, այս խումբին չարաչարութեան արդիւնքն էր։ Ֆիլիբ նոյն տեղը տան մը կարասիները 300 ոսկի ապահովագրել կ'ուտայ ապահովագր. պաշտօնեաներէն Լուի Բաբատօրլօի և Ավրամ անուն մէկու մը միջոցաւ, և յետոյ ըստ սովորութեան յարակից տունէն հրդեհ կը ձգեն։

Օտա-պաշի Լեւոն ալ որ այս խումբէն է, պոլիսէն կին մը կը համոզէ, Հէյպէլի կղզի կը տանի և անոր 12 բեւ կարասիներուն համար տուն մը կը վարձէ 15 ոսկիի և կարասիներն ալ 750 ոսկիի կ'ապահովագրէ։ Ժամանակ մը ետք, Ալէնիր Պիշար անուն կնոջ մը համար քովի տունէն սենեակ մը կը վարձեն, և նոյն կղզեցի Քօչօ ու Մանոլ, գիշեր մը այդ սենեակը կը հրդեհէն կը մարեն։ Այս պահուն Մարքօ սենեակը չէր։ Ժան Վիթալ ալ հագուելով երբ կիսկը դնելու վերայ էր, կը ձերբակալուի։ Մարքոյի սենեակին մնտուկէն երեք-չիր պէնգին ու բաւականաչափ տաշեղ գտնուեցաւ։ Ժան Վիթալ, հոն սենեակ վարձած տաւնը ըսած էր թէ անգլիական Բէժիի վարչութեան մէջ պաշտօնեայ է, իսկ Մարքօ ալ ըսած էր թէ Այնալը-Զարչը բաստաճիին խանութը կառոն է։ Բայց հաստատուեցաւ թէ Ժան Վիթալ պաշտօնեայ չէ, այլ Այնալը-Զարչը ոսկերիչ էր։ իսկ Մարքօ ձերբակալուած չըլլալով, իր արհեստը ու ինքնութիւնը յայտնի չէ։ Գիշերապահը նոյն գիշեր ժամը 11ին ատենները տեսած էր Մարքոն փողոցը և հասկածելով հարցաքննած էր, և Մարքօ պատասխանած էր թէ Աղաւնիի տունը կը բնակի և ծխախոտ առնելու համար դուրս է եղած։

Այս ամէն պարագաներէն սա կը հասկցուէր թէ Մարքօ և Ժան կամ ուրիշ անունով Բէթրօ իրարու հետ ընկեր էին, որոնք նոյն տունը բռնկցնել ուզած էին, բայց իրենց արարքը ապարդիւն մնացած էր Աղաւնիի արթնութիւնովը։

Ոստիկանութիւնը իր քննութիւնները առաջ տարաւ խստութեամբ և վերջապէս յաջողեցաւ երեւան հանել Բերայի, Հէյպէլիի և Պոլսոյ կողմերը ինքզինքերէ ի վեր պատած հրձիգութիւնները՝ արարքը կարգ մը չարագործներու, որոնք խումբ մը կազմած էին, և այլ և այլ միջոցներով կ'օգտուէին այրածներուն ապահովագրութեան փոխարժէքէն։

Ժան որ ձեր

ՍԹԱՄՊՈԼ
33, 35, 37
ՖԻՆՃԱՆՃԼԻԱՐ ՓՈՂՈՑ
ԳՈՐԳԵՐ

ԿԱՀԱԻՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ.—ԼԻՆՕԼԷՕՄ, ՎԵՐՄԱԿ ԳԱՐԱՍԵԱՑ ՀԱՄԱՐ ԾՈՊԵՐ (ՍԱՁԱՔ) ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱՋԱՌՈ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԲԵՐԱ
ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ
ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԲԱՍԱԺ
ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍՊՕՐՆԵՐ
36—12

ԿԱՂԱՆԴԻ ԱՆՈՒՇԱՊՈՒՐ

Անուշապուրի համար ամէնէն ընտիր ցորենը կը ծախուի Սուլթան-Պայազիտ, Պուղտայեղբայր Ֆաբուսը, 3 թիւ, Տանիէլ աղայի խանութը։

ՏՊԱՐԱՆ
Թ. ՍԱՆԷՄԱՓԷԱՆ

Բերայի մեր վաղեմի Տպարանապետ Թ. Սանէմապէան, այս անգամ իր Տպարանը վերահաստատած է Օտէոն Թատրոնի կից Տրվօ փողոցի բերանը թիւ 1, ուր եւրոպական ամենավերջին նորութեանց համաձայն գործիքներով և նուրբ ու ճաշակաւոր տառերով կը տպագրուին ամէն տեսակ և ամէն լեզուաւ նամակագրութիւն, պահարան, ստացագիր, փոխանակագիր, հայտնագրդ, հաշուեթուղթ, յայտարարութիւն, շրջաբերական, հարսանեաց և այլ հրաւիրագիրներ։

Մասնաւոր խնամով կը տպագրուին նաև ՎԱՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱՅԲՈՒԱՐԴԵՐ։ Սոփեղական տպագրելեաց համար (Մանեազդ), կիրակի օրերն եւս Տպարանը յանախորդաց տրամադրութեան ներքեւ է։ Ցանձնտարութիւնք կը կատարուին փոթով և խնամով։ Գիները չափաւոր։

ՃԷՑԼԱՆ
ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԱՆԴԻՊԶԵԼԻՆԱՑ ՈՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՄԻՔԻՐԱՆ ՔԻՄՔՆԱՃԵԱՆ

Նոր բացուած վաճառատունը կը գտնուի Սուլթան Համամ Բինթ Թանի տակ։ Սոյն Վաճառատան մէջ կը գտնուի ամէն տեսակ տրանց և տղայոց պատրաստ գօստիւմներ, բալթօներ, ռէտենկոթի գօստիւմներ, մ-ֆվ։ռամներ, Բօպ տը չամպրոներ և ամէն տեսակ հանդերձեղէններ։ Կը յուսանք թէ անգամ մը այցելող յաճախորդները չառդոհ պիտի մնան թէ՛ ձեւերուն նրբութեան գիներուն ժամանութեան բաղդատմամբ տրիչ կարգ մը վաճառատուներէն 0/0 30 զեղչով կը վաճառուին։ Գիներնիս վերջին է։ 1 թիւ 2 դրուշ։ 1—20

ՀԱՐԱՅԻՐԻՆ 10 ԶԵՂՉ

ՍԵՌ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹՈՄԱՔԻՍ ՓԷԼԹԷԻ
ԹԱՐՄ, ԱՆԱՐԱՑ, ՄԱՀԱՊԱՐ
ԽԱՉԻԿ ԹՈՎՄԱՅԵԱՆ

Կեդրոնատեղի՝ Խասբրիլար, Եէնի խան, թիւ 19։

Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա, Եիւֆքէ գալտրրը, Իզմիթ Օթել, թիւ 47։

Այս վաճառատունը, որ 20 տարիէ ի վեր կ'զբաղի բոմաքեսի փէլթէլի պատրաստութեամբ, այս տարի եւս յատկապէս և մեծ խնամով տեղական ընտիր թոմաքէսէ պատրաստած է համեղ և մաքուր բէլթ, մասնաւորապէս ընտանիքներու համար։

Սոյն բէլթէները յանձնարարելի են թէ՛ իրենց մաքուր պատրաստութեանը և թէ գիներու չափաւորութեանը համար։

Իւրաքանչիւր մէկ օխանոց թիթեղեայ տուփը կ'արժէ 5 դրուշ։

Կեղծերէն զգուշանալու համար ուշադրութիւն ընել տուփերու վրայի խաչիկ Թովմայեան մարքային։

Կը գտնուի նոյնպէս հետեւեալ տեսակները։— Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թօքաթլեանի կից ծխավաճառ Գ. Կիւլէրեանի քով։ Մբոբը Զարչրի Պալըգ Բազարի դուռը, թիւ 21 և 7 ամթար հանի Հիւսնի պէյի վաճառատունը։ Պալըգ Բազար, Թանմիզ փողոց, թիւ 62, Նպարավաճառ հանի Մէհմէտ էֆ.ի քով։

Կը գտնուի նոյնպէս բոլոր գլխաւոր նպարավաճառատուններու մէջ։ 12-20

OLD COLONY RUBBER COMPANY BOSTON.

HOOD RUBBER COMPANY BOSTON, U.S.A.

ԼԱՍՏԻԿ ԿԱԼՕՇՆԵՐ

Ցարգոյ հասարակութեան կողմէ ձըմեռնային լաստիկ կօշիկներու մասին եղած գանգատներուն վրայ, այս անգամ կը յայտարարենք թէ այս տարի յատկապէս չմնայ տրուած չատ նուրբ, դիմացկուն, և վերջին նորաձեւութեամբ այրերու, կիներու և տղոց յատուկ լաստիկ կօշիկներ և մոկեր կը ծախենք Պոսդընի (Ամերիկա) համաւաւոր ՀՈՒՍ ՐԸՊԸՐ (Hood Rubber) գործարանին ֆաբուրայի գիներուն վրայ։

Կ'ապահովցնենք նաև թէ՝ յարգոյ հասարակութիւնը երբ փորձի համար դիմում ընէ մեր մթերանոցը, թէ՛ գոհ պիտի մնայ և թէ պիտի օգտուի, ուստի կը յանձնարարենք որ վերի մարքային ուշադրութիւն ընեն և բոլոր կօշկավաճառի խանութներուն և լաստիկի վաճառատուններուն մէջ այս մարքայով լաստիկներ փնտռեն։

Մեր մթերանոցին մէջ կը գտնուին նաև ամերիկեան էշչիկի տկայ գործարաններու արտադրութիւններէն բարեձեւ, դիմացկուն և վերջին նորաձեւութեամբ այլ և այլ կօշիկներ, որոնք ամէն գինով կը ծախուին։

Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար միակ մթերանոցն է Պոլիս, Ջիչէք Բազար Ալթըբարմաքեան խան՝ թիւ 1 սենեակը։ 20—16

ԳԱՒԱՌՆԵՐԷՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

ԳԱՊԱ-ԻՒՈՏԻՒՊԷՅԻ ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆ
Կ.Պոլիս, Սիրէճեի Մուսուլ խան, Նº 6

Մեծ և փոքր քանակութեամբ վաճառում։ Ցանձնարարութիւնք թղթակցութեամբ՝ և փութով կը կատարուին։

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ՈՓԹՈՏԻԳԵԱՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը որ մորթային և ափրոտիդեան հիւանդութիւնց իր մասնագէտ ծանօթ է արդէն, այս անգամ բժշկական վերջին կատարելագործեալ մէթոտներուն համաձայն կը դարմանէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնները։ Ինչպէս նաև քիչ ժամանակի մէջ և կատարեալ ճարտարութեամբ ու անգամ մը ալ չկրկնուելու պայմանաւ կը դարմանէ ջերմամիզութեան ամէն տեսակները։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 8էն մինչեւ 10½ կը գտնուի Սիրքէճիի օթաթիօնին դիմացը Արսէնաքի էֆ.ի դեղարանը։ 1—10

ՇԻՐՔԷՔԸ ԽԱՅՐԻՅԻ ՀԱՄԻՏԻՅԻ

950	ատէտ ֆիլիոզ	25—25
200	» »	20 սանթիմիք
450	» ինապ չափ ալթլըք	
930	» » » պէյլիք	
1560	» եաուրմա 4 մէթրօ պոյ,	4 սանթիմ քալընըք
1500	» ֆապրիքա թոհթաը	15 քալընք
500	» Քէսիք պաչ այանլրգ լոթաը	
1800	» Պարթըն չիտանաը	20—30
300	» Մէքիզ սոլ քալաս	
900	» Ֆապրիքա լամպալը	4 մէթրօ պոյ, քալընըք 26
12000	» Մարթիլիա քիրլիմիտի	
300	» Մահէալըք	
300	» Ճիվադա	35 սանթիմ թալ.
120	» »	25 » թուլընտա
400	» Լամպա եէտի գըչէլիք	
120	Թախթա չինկօ	9 նումէրօ
15	քիւֆէ զաղրա էյրի	
20	ֆիչէ տէօչէմէլիք քարֆիկա	45 նօ
10	» » »	35 »
10	» քոփլամալըք »	
5	» պաղտատիկիք »	
4	» Եէնի քալըպ էյրի	
100	փարչա քանթարլըք լամա	
	պիր ատէտ	300 քիլոլըք չանմէրտան

Էտէվաթը իլէ պէրապէր

Շիրքէքը Խայրիէի Համիտիէ Թարֆընան Սէլանիկէտ Ինչա օլուճաճագ խսկէլէլերի իչին լի զումբ օլան պալաէ մուհարրեր քէրտաթէ վէ սարէ պէլմիւնագաս միւպաեաս օլուճաճազընտան, իթաարը արզու իտէնլէրին 19 քեանունը էվվէլ չարշէնպիհ կիւնինտէն իթիբարէն հեր չարշէնպիհ վէ ճումա էրթէսի կիւնլերի սաաթ 6ման 10ա գատար Շիրքէքը Խայրիէի իտարէսինտէ Շիրքէքը Խայրիէի Համիտիէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմելէրի, վէ մա՛ր հալին 30ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ քարարտատէսի քէչիրէ օլունաճաղը իլան օլունուր։

19 քեանունը էվվէլ 321

"ՕՄԷԿԱ,"

5 սէնթ իչին թէքհհիւա օլունմուշ այարլը սաաթլար, գատրն վէ էրքէք իչին էնվաի չէշիտ։

Եէկեանէ տէրօ-զիթսը էրսա՝ սատթաէ

ՕՐՕՉՏԻ-ՊԱՔ

45—50

ԱՅԼ ԵԻՍ ԲԵՐԱ ՄԻ՛ ԴԻՄԷՔ

գտնելու համար ձեր հագուստները, վասն զի Մահմուտ Փաշա, Դամատոս խանի դէմ բացուած

"ԳԵՂԵՑԻԿ ԳԱՄԷԼԻՈՆ,,

անուամբ թիւ 96 վաճառատան մէջ պիտի գտնէք ամէն տեսակ զգեստներ կանանց, արանց և տղայոց յատուկ, բոլորն ալ չքեղ, ձեւաւոր ու դիմացկուն։ Սոյն վաճառատան պետը Մ. Եանի Զարօբուլօ յատկապէս Վիէննայէ բերել տուած է աւստրիացի ձեւոյ մը՝ որ արուեստին մէջ մեծ հռչակ հանած է իր անթերի ճաշակովը ու մկրատին գեղեցկութեամբը։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ի մասնաւորի կանանց բիլրիճներ, սաֆեր, մանթօներ, բառիֆներ, եւն. եւն. ամէնքն ալ վերջին նորաձեւութեան և Բարիզի ու Վիէննայի նորոյթներուն համեմատ պատրաստուած։ Փափաքողներ կրնան չափու վրայ ապսպրել և 2 օրէն ստանալ իրենց զգեստը։ Գիները անմրցելի կերպով ժան են, որուն մասին կրնան համոզուիլ պատուարժան յաճախորդք, անգամ մը իրենց այցելութիւնը տալով։

ՄԱՆՕԹ.— Գաւառային մեծաքանակ յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 18—32

ԶԿԱՆ ԻՒՂԻ ՊԷՏՔ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Զկան իւղի գործածութեան ճիշդ եղանակը ըլլալով, այս հրաշալի դեղին առաջնակարգ տեսակը Նորվեկիոյ հանրածանօթ տան (ՐԷՔԹԷՐ-ՄՕԼԷՐ) ֆապրիքայի ձկան իւղը ըլլալով անոր մասին երկար բարակ բացատրութիւններ տալ աւելորդ կը նկատենք, քանի որ մեր ազնիւ յաճախորդները երկու տարիէ ի վեր գնելով (ՐԷՔԹԷՐ-ՄՕԼԷՐԻ) ձկան իւղէն, փորձով տեսան ու հաստատեցին անոր առաջնակարգ տեսակէն ըլլալը։ Ուստի մեր յարգելի յաճախորդներուն աւելի եւս ծառայութիւն մը ընելու համար, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս կրկին նոյն տան (ՐԷՔԹԷՐ-ՄՕԼԷՐ)ի մասնաւոր ցիշերու մէջ ունեցած ձկան իւղին յար և նման տեսակէն մասնաւոր յանձնարարութեան մը համաձայն մեծ քանակութեամբ բերել տրուած ըլլալով, թէ՛ պատրաստ չիչերու մէջ և թէ՛ քաշով չափաւոր ու վերջին գինով կը ծախուի դեղարանս։ Սոյն ձկան իւղը խիստ ախորժելի ըլլալով թէ՛ մեծերու և թէ տկարակազմ պզտիկ տղայոց մէկ դեղն է, որ կրնայ խիստ դիւրութեամբ խմուիլ ու կը բուժէ կուրծքի, մորթի, ըսիորբիթի, սրբանցի, քիչարիտնութեան, ուժաթափութեան, նիհարութեան և ասոնց նման խել մը հիւանդութիւնները։

Ուստի ամէն անոնք, որոնք ցարդ ձկան իւղ չեն գնած դեղարանէս և սակայն կը փափաքին խմել իրենց ախորժանամ, դիւրամարս, անխարդախ և ԱՌԱՆՑ ՀՈՏԻ զուտ ձկան իւղ, թող ԴԻՄԵՆ ՈՒՆԵԼԱԿԻ

ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆԻ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Մահմուտ Փաշա Պազի, Դամատոս խան, թիւ 261

որմէ գնելով պզտիկ քանակութիւն մը իրը փորձ, պիտի կրնան վայրկենապէս հաստատել հրատարակեալս ճշգրտութիւնը և իւղին առաջնակարգ տեսակէն ըլլալը, քանի որ դեղարանիս ալ սկզբունքը եղած է միշտ ուղղամիտ գործունէութիւն, լեղերու քարտութիւն, դեղագրերու ճշդապահ պատրաստութիւն, գիներու չափաւորութիւն և արուեստին խղճամիտ գործադրութիւնները յարգել։

ԴԵՂԱՐԱՆԻ ՄԻՆԻ ԴԻՄԵՒ ԳԻՆԵՐԱՑՈՒՑԱԿ ԱԳԱՒ 9

HUILE DE HOGG de FOIES FRAIS de MORUE

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷ՛Ք
Թ. Բ. ՀՕԳԻ
ՄՕՐԻՒ ԶԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂԸ

Միակ գործարանն է որ կ'երաշխաւորէ անարատ, աղդու և դիւրամարս իւղ մը, ամէն երկիրներու ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆՈՑՆ կողմէ գնահատուած։

Կը ծախուի դեղի բոլոր մթերանոցներուն և դեղարաններուն մէջ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼ
ՔՕԶԹՈՒԱՆ ՊԼ. Է. ԾԱՆՆԻ
Եուսուֆեան խան թիւ 23, 25, Կ. Պոլիս
15-50

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԷ ՊԷՐԼԻԷՆ
VICTORIA DE BERLIN
ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1853ԻՆ
ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

Ապահովագրութիւն խառն, ընտանեկան, ժողովրդական և մանուկներու, կեանքերու եւ այլն, եւ այլն։

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԷ ՊԷՐԼԻԷՆ ապահովագրական ամէն տեսակ գործեր կ'ընէ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԷ ՊԷՐԼԻԷՆ Ցամամային Երաշխիս ամէնէն նոր Ընկերութիւնն է։

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	7,500,000 ֆրք.
Գ.ԱՀԵՍՏ 1904ին	59',891',604 »
ԸՆԴՀ. ԳՈՅՔ 1904ին	605,718,205 »
Ընթացիկ ապահովագրութիւն 1903ին	Ֆր. 1,491,279,236

Միակ ընկերութիւնը որ ամէն տարի 3 0/0 յանդամներին կը վճարէ տրուած բռիմներուն համար

Ապահովագրութիւն ՇՈՒՏԵՆԱԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ, ԹԻՒՆԷԼԻ ևն. տրիծանեալու դէմ, չարաթիական Մէկ ԾՐԱՆԷՆ սկսեալ կաւաւոր վճարումներով մինչեւ մէկ տարուան համար։

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Վարիչ
ՖՕՍՓՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Ղալաթիա, Մոմանդ, Դուքօ խան
36—50

ՇՆԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ
ՄԱՆՍԱԳԷՏ ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՍՈՍԵՐՈՒ
ԵՒ
ՄԵՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէք հարսնիքներուդ փայլը ուեցնել, գեղեցիկ մը տալ մեծերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ։ Վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած ժամերէ կը գտնուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ հաշուելու ժամեր, անմրցելի ժամանակներով։ Կը գտնուին նաև հոն հարսի կիրառելու, քողք, քողքի մնացուկ, գլխադարձուած կողով, ծաղիկ, փեսուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի ցերեկ, այցելել անպակաս ոչ նշան Զամիզեանի հարսանեկան ժամերու. հոն վաճառատունը, ուր ալ մնայ ձեր հաշիւը։ Այլ նոյն ձեր քաջին ալ գտնուցուած պիտի գտնէ։

ՄԵԾԱԼ ՏԵՂ ԶԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Բամանբօ խանի տակ, թիւ 86 20—20

ԼԱ ԻՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ
La Union et le Phénix Espagnol
ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ	Բարիզի իր կալուածները	Պահեստի գումար
12,000,000 ՖՐ.	7,000,000 ՖՐ.	59,000,000 ՖՐ.

Ամսական 2 ֆր.ի վճարման փոխարէն, 20 տարի վերջը «ԼԱ ԻՒՆԻՕՆ Է ԼԸ ՖԷՆԻՔՍ ԷՍՊԱՆԵՕԼ» ապահովագրական ընկերութիւնը կը խոստանայ 600 ֆր. վճարել ապահովագրեալին։

Եթէ պայմանագրին լրանալէն առաջ, ապահովագրեալը մեռնի, ընկերութիւնը մինչեւ մահուան օրը վճարուած ապահովագրենները (բրիմ) ամբողջովին կը հատուցանէ առանց տոկոսի։

Եթէ ապահովագրեալը 3 տարի վճարելէ վերջ, ապահովագրութիւնը ուզէ դադրեցնել, ընկերութիւնը մէն մի 24 ֆր.ի փոխարէն 30 ֆրանք կը հատուցանէ տոկոսով՝ պայմանագրին լրանալէն եաքը, սակայն եթէ ուզէ անմիջապէս եա առնել իր դրամը։ այն ատեն փոքր զեղչ մը կ'ըլլայ։

Ապահովագրեալ մը, 3 տարի վերջը, իր պայմանագիրը ընկերութեան գրաւ տալով՝ կրնայ փոխառութիւն ընել չնչին տոկոսով։

600 Ֆր.նոց մէն մի պայմանագիր գաղդիական «Բրեսի Ֆօնսիէ» կամ «Վիլ տը Բառի» պարգեւատու պարտութիւններուն մէկ թիւը կը կրէ, որուն վիճակելիք պարգեւին քանիներորդ մասը ապահովագրեալին իրաւունքն է։

ԲՈՒԼՈՒԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ապահովագրեալ մը ամսական 2 ֆր. (9½ դր.) վճարելով 20 տարի վերջը (480 ֆր.ի տեղ) 600) ֆր. կ'առնայ եթէ ողջ մնայ։ Ի դէպ մահուան իր ուտած դրամները իր ժառանգորդը կ'առնէ առանց տոկոսի։ մեծամեծ պարգեւներ չտեսնելու բաղդն ալ վայելելով։ — Հայր մը իր նոյնաձին զաւկին համար ամսական 2 ֆր. վճարելով, 20 տարի վերջը 600 ֆրանքով կ'օգտէ զայն, իսկ եթէ բաղդն ալ ժպտի, իր թիւին վիճակելիք մեծ պարգեւն ալ կ'առնայ։

Ծանօթ. — Գաղդիական «Բրէսի Ֆօնսիէ» և «Վիլ տը Բառի» պարտութիւնները, Բրէսի Լիոնէ Պանքային (Ղալաթիա քով պահ դրուած են։

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է

Բարիզ, Ռուսի Տանքեն, թիւ 66 իր սեպհական տեղին մէջ

Թուրքիոյ համար բնդհ. գործակալութիւն

Կալաթա Գավաճեան խան

Նօ 6, 7, 8, 9 50—28

ՄՈՍ
ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ և տպրանք փոխադրող յոգնեալներ

Ա. կարգի	Բ. կարգի
Սէպի	Նաւթօքրիս
Մինիս	Էմէլիս
Բաֆսիս	Գազդիրիս
Թէյպեր	Մօէրիս
Նարպոն	Գուլէրի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպա

Առաջին կարգի յոգնեալները չատ հարգաւորեալ են. Նաւուն մէջ ունեցեալ ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին և կրնան ճամբորդներու համար տեղ ունին։

Երկրորդ կարգի յոգնեալներն ալ առանձնափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն, բաց տեղ չունին։ սդրգ.

Կ. Պոլսէ Լիվրոյ, Ա. կարգի գինն է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց և Ղալաթիայ մաքսն հանելու համար իրենց հրամանները տան չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի և Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար տպրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Հ. Վ. Ուիթօլ և Ընկ. Գործակալք

Ուիթօլ խան, Պանճէ գաբաս, Պոլիս

ՃԷՑՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.

41—50 31 Ճէյմս Սգրիդ, Լիվրոյ

Ի Լ Ա Ն

Գումգաբուրա Զաորրէը Անմէտ Զէլէպի մանալլէսինտէ 31 նումէրօլը 75 արշին արզ վէ իւզերինտէ պարագա իլէ Զարչուի Բէպիրտէ Գալփագճըլար Պազը ճատտէսինտէ Մագասճրլար գափուսընտա 185 նումէրօլը պիր պապ գաֆվէ տիւքքեանը վէ Գասըմ Բաչատա Ճամիի Բէպիր մահալլէսինտէ 27 վէ 29 նումէրօ իլէ մուրագամ իւզերինտէ օտասը իլէ պիր պապ քիարկիր քէօմիւրճիւ մաղազասը սահիպէլերի թարաֆընտան պիվէվքիալէ ածէլէ սաթրլաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն բաղարլըգ իչին Պահրիյէ Նէզարէթը ճէկիլէսի տարիբսինտէ իսլանաթի քօմիսիոնրտա պին պայը Մուհէտտին Լֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

10—15

ԳԼԽԱՐԿԱՎԱՃԱՌ
ՄԷՍՏԱՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մէհտեան վաճառատունը որ ասէլց առաջ Պօն Մարշէ վաճառատան քով կը գտնուէր այս անգամ փոխադրուած է Բերա, Մեծ Փողոց, Օ Լիսն վաճառատան քով, Սմբատեան Արարքչեանին առաջին յարկը, ուր ըստ առաջնոյն, վերջին նորաձեւութեան համաձայն, կը վաճառէ կանանց յատուկ գլխարկներ, և գլխարկի վերաբերեալ ամէն տեսակ զարդեր։

Եւրոպայէն դեռ նոր հասած են ձմրան եղանակի յատուկ գլխարկներ և գլխարկի վերաբերեալ զարդեր մեծ քանակութեամբ և կը ծախուին չափաւոր գիներով 30—27

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 30 ԶԵՂՉ
ԵՒ
ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ
ԿԱՀԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՓՈՒՐԹԷՆԻ ԵՂԲԱՐՑ

Բերա, Թիւնէլիի դիմացը

Ամէն տեսակ կահկոռաներ, մեծ քանակութեամբ ու 100ին 30 զեղչուած գիներով սկսած են ծախուիլ յիշեալ վաճառատան մէջ այսօրուընէ սկսեալ մինչեւ առաջիկայ Փետրուարի վերջը։ Անոնք որ տուն պիտի կահաւորեն, անոնք որ տարեգլուխի առթիւ դիւրամատչելի և արժէքաւոր նուէր մը գտնել կ'ուզեն, և վերջապէս անոնք որ ճաշակաւոր, դիմացկուն և ընտիր կահկարասի կը փնտռեն, պէտք է փութան օգտուիլ առթիւն։ 9—12

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻ՛ՒՆ
ԿԷՍ ԳԻՆՈՎ

պիտի ծախուին մինչեւ երեք ամիս հետեւեալները Մ ԻԱՅՆ։

Խիստ կարճ միջոցի մէջ ՄԱՅՍԹԵՐՍՇԱՖԹ սիսթէմով ֆրանսերէնը սահուն կերպով խօսիլ սորվեցնող միակ գիրքը 15 դրչ. (15 տեսրը ամբողջ)։

Հիմունք բարոյականութեան, գիտութեան և կրօնի. Հոգի—Աստուած—Հաւատք, իւրաքանչիւր տեսրը 1 դրչ.

Վաչխառուին աղջիկը, Սիրավէպ 2½, Կենսագրութիւն Սրբուհի Մայրապետի 2½ դրուշ.

Տաղք և թատերգութիւնք Պետրոս Դուրեանի 7½ դրուշ.

Կեանքի պատկերներ 2½ դրուշ։

Տօքթ. Փէշտիմալճեանի Առողջապահութիւն 2 դրուշ։

Ցիշատակաց ծաղիկներ ոտանաւոր Ռ. Որբերեան 3 դրուշ։

Մտաւորական փիլիսոփայութիւն 2 ստուար հատորներ 10 դրուշ։

Դամիլիաքարդ Տիկին (Աղեքսանդր Տիւմա Որդի) 4 դրուշ։

Սուրբ Երկիր կամ Երուսաղէմ (բազմապատկեր), 3 դրուշ։

Սաղմոս Տաճկերէն—հայերէն Փէշտիմալճեան պատուելի, 8 դրուշ։

Դիմել միմիայն ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Կ. Պոլիս Մէրճան։

Մարգարեան Գրատունը ուզուած ուն է գիրքերու թղթատարի ծախքը ինքը կը վճարէ։ 10—7

ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ՏԱՐԵԳԼԻՈՅ ԱՌԹԻԻ

Ոսկեպատ և ոսկեզօծ գեղագոյն թաւշեայ օրացոյցեր 2 դրուշ

Ոսկեզօծ լաթակազմ օրացոյցեր 60 փր. և ՀՈՒՍ Աղօթագիրքեր՝ Պարտէղ Հոգեւոր ոսկեզօծ թաւշեայ միայն 10 դրչ.։

Դիմել Մէրճան փողոց, Եալաբլը խան, Մերուշեան կազմատուն։ 10—5

ՊԱՆՔ ՏԷ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ.— Քամանցօ խան։

Պօլսոյ Գործակալութիւն.—Գաբրրոն օղու բասաժին դիմաց Աշիր Էֆ. Քիւթիւպճեան փողոց։

Պոլսոյ Գործակալութիւնը Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաև գանձումներ Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։ 50—33